

1679 10

MEMORIE VAN ANTWOORD
(Ingezonden 12 Juli 1951)

ALGEMENE BESCHOUWINGEN

Algemeen

1. Met grote voldoening hebben de ondergetekenden er van kennis genomen, dat het initiatief der Regering om te komen tot een herziening van de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering van alle zijden met instemming is begroet. Dat meer eenheid in de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering geleidelijk aan dringend noodzakelijk is geworden, mag als vaststaand worden aangenomen. De fragmentarische ontwikkeling der Nederlandse sociale verzekeringswetgeving heeft er toe geleid, dat in de loop der jaren een uitvoeringsorganisatie gegroeid is, waarin de zo noodzakelijke eenheid ontbreekt. De veelheid, doch vooral ook de verscheidenheid van uitvoeringsorganen, welke met de uitvoering der onderscheiden sociale verzekeringswetten belast zijn, staan aan een doeltreffende uitvoering in de weg. Wil de sociale verzekering een zo groot mogelijk nuttig effect sorteren, dan is het noodzakelijk, dat de uitvoeringsorganisatie zo efficiënt mogelijk wordt opgezet. Wil de sociale verzekering bovendien een levend geheel worden in het sociaal-economisch leven, dan is het noodzakelijk, dat die uitvoeringsorganisatie overzichtelijk is en afgestemd is op de beginselen, welke hier te lande voor de organisatie van het sociaal-economisch leven vrij algemeen als normgevend worden erkend.

Deze overwegingen hebben er toe geleid, dat het vraagstuk van de herziening van de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering na de bevrijding voortdurend in de aandacht van de Regering heeft gestaan. Daarnaast is ook, zoals in het Voorlopig Verslag terecht wordt opgemerkt, bij herhaling van verschillende zijden, ook van die van het bedrijfsleven, op meer eenheid in de uitvoering aangedrongen. De ondergetekenden zijn ook van oordeel, dat, hozeer een grotere uniformiteit in de uitvoeringsorganisatie reeds in normale tijden van belang geacht moet worden, men daarop in het bijzonder dient toe te zien in de tegenwoordige tijdsomstandigheden, nu de lasten van de sociale verzekeringswetgeving in tal van bedrijfstakken zwaar beginnen te drukken.

Het heeft de ondergetekenden niet verwonderd, dat, alhoewel er eenstemmigheid bestond in de lof voor de bedoeling van het onderhavige ontwerp van wet, de meningen uiteen liepen omtrent de wijze, waarop de Regering deze bedoeling tracht te verwezenlijken. Naar hun mening is het niet wel mogelijk in Nederland een uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering te ontwerpen, welke alle groeperingen der bevolking volledig zal bevredigen. Hun streven is er dan ook op gericht geweest een stelsel van uitvoering te ontwerpen, dat de instemming van brede kringen van het Nederlandse volk zou kunnen wegdragen.

Zoals reeds opgemerkt, zijn de ondergetekenden van oordeel, dat de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering afgestemd dient te zijn op de beginselen, welke hier te lande voor de organisatie van het sociaal-economisch leven vrij algemeen als normgevend worden erkend. Zij zijn met de vele aan het woord zijnde leden van oordeel, dat ook degenen, die in het verleden — in een tijd, waarin de gedachten omtrent de bedrijfsorganisatorische opbouw van het sociaal-economisch leven nog niet tot voldoende rijpheid waren gekomen — op de bres gestaan hebben voor het beginsel van de „sovereiniteit in eigen kring”, waarbij de naam van Minister Talma met ere mag worden genoemd, verheugd zouden zijn geweest, indien zij op de huidige verhoudingen een systeem van sociale verzekering hadden kunnen opbouwen, waarin dat beginsel tot uitdrukking was gebracht. Deze leden wezen op het feit, dat men thans kan zeggen, dat de organisaties van werkgevers en werknemers op de basis van verschillende levensbeschouwingen en in onderling vertrouwen tot wasdom zijn gekomen,

welke ontwikkeling nog betrekkelijk kort geleden de wetgever in staat heeft gesteld de grondslag te leggen voor een organische opbouw der sociaal-economische gemeenschap in de Wet op de Bedrijfsorganisatie. De aan het woord zijnde leden waren van mening, dat de beoogde herziening van de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering niet alleen zou moeten zijn een voortbouwen in de geest van de zo even genoemde wet, maar tevens een enten van de tak der sociale verzekering op de stam der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Alhoewel de ondergetekenden niet willen ontkennen, dat het in de toekomst wenselijk kan blijken ook de uitbreiding van de sociale verzekering tot zelfstandigen te baseren op de organische gedachte in vertegenwoordiging en uitvoering, welke ten grondslag ligt aan de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie, zijn zij van oordeel, dat, daargelaten of de technische uitwerking van de verbinding van de in het wetsontwerp voorgestelde uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering met de organen der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie wijziging behoeft, waarop hieronder nog nader wordt teruggekomen, een verdergaande binding voorshands geen aanbeveling verdient.

Zoals de ondergetekenden in de Memorie van Toelichting reeds hebben opgemerkt, is de uitvoering van de Wet op de Bedrijfsorganisatie nog niet zover gevorderd, dat de in deze wet bedoelde organen reeds zouden kunnen worden belast met de uitvoering der sociale verzekering. De uitvoering van die wet moet zich nog ontplooiën, waarbij het geenszins is uitgesloten — en ten aanzien van bepaalde bedrijfstakken is dit zelfs aannemelijk —, dat in de toekomst de in deze wet bedoelde organen de uitvoering der sociale verzekering ter hand kunnen nemen. Het ontwerp van wet laat met name in artikel 2, lid 2, de ontwikkeling hiertoe open. Op de hierbedoelde bepaling wordt bij de bespreking van de bedrijfsverenigingen nader teruggekomen.

Met voldoening hebben de ondergetekenden er overigens kennis van genomen, dat de aan het woord zijnde leden, waarbij men zich in dit opzicht van verschillende zijden bij hen heeft aangesloten, hun volle instemming hebben betuigd met de opvatting der Regering, dat het zwaartepunt der sociale verzekering gelegd moet worden in handen van het georganiseerde bedrijfsleven.

Wat het vraagstuk van de organisatie der uitvoering van de ouderdomsverzekering betreft kunnen de ondergetekenden er mede instemmen, dat de beslissing hierover wordt uitgesteld tot het ogenblik, waarop het desbetreffende ontwerp van wet bij de Staten-Generaal behandeld wordt. De vraag, op welke wijze de uitvoering der ouderdomsverzekering geregeld moet worden, kan dan worden beantwoord, hetzij door een regeling in de desbetreffende wet, hetzij door een wijziging van het onderhavige ontwerp van wet. In verband hiermede is in het gewijzigd ontwerp van wet het bepaalde in het eerste lid, onder d, van artikel 2 vervallen.

2. In verband met hetgeen zij in de laatste alinea van de vorige paragraaf over de uitvoeringsvorm van de toekomstige ouderdomsverzekering hebben opgemerkt, behoeven de ondergetekenden hier ter plaatse niet nader in te gaan op de opmerking van verscheidene leden, dat de uitvoering der ouderdomsverzekering vooraansnog in handen dient te blijven van de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid. Naar aanleiding van de opmerking van deze leden, dat hetzelfde, naar hun overtuiging, het geval zou dienen te zijn ten aanzien van de Invaliditeits- en de Ongevallenwet, mogen de ondergetekenden opmerken, dat deze redenering bij de Regering op ernstige bezwaren stuit. Zoals deze leden zelf reeds te kennen geven, blijkt uit artikel 2 van het ontwerp van wet, dat de Regering voor de uitvoering der sociale verzekering in de toekomst alleen de verplichte vakbedrijfsvereniging in het algemeen wenst toe te laten. Hierdoor zal aan het dualisme, hetwelk de huidige uitvoeringsorganisatie kenmerkt, een einde worden gemaakt. Zou daarentegen de werking van het onderhavige ontwerp van wet beperkt blijven tot de Ziektewet, de Kinderbijslagwet en de Werkloosheidswet, eventueel uit te breiden met de kortlopende uitkeringen krachtens de ongevallenverzekering, dan zou het dualisme in de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering worden gehandhaafd, waardoor naar het oordeel van de ondergetekenden het nuttig effect van de voorgestelde reorganisatie praktisch teloor gaat. Bovendien zijn de ondergetekenden van oordeel, dat er bezwaarlijk doorslaggevende overwegingen zijn aan te voeren om de Invaliditeitswet en de Ongevallenwet buiten de voorgestelde reorganisatie te houden. Kan men zich ten aanzien van de ouderdomsverzekering nog een oordeel voorbehouden, nu deze verzekering in de toekomst waarschijnlijk een geheel ander karakter zal hebben dan de huidige ouderdomsverzekering, ten aanzien van de invaliditeits- en ongevallenverzekering is dit niet het geval. Deze verzekeringen toch zullen haar karakter van z.g. bedrijfsverzekeringen behouden. Ook is niet te verwachten, dat deze verzekeringen in de toekomst uitgebreid zullen worden tot andere categorieën dan loonarbeiders. Tenslotte staat een gescheiden uitvoering van invaliditeits- en ongevallenverzeke-

ring enerzijds en ziekteverzekering anderzijds een eventuele combinatie van ziekte-, invaliditeits- en ongevallenverzekering in de weg. Het is de Regering uiteraard bekend, dat in het bedrijfsleven over deze kwestie geen eenstemmigheid bestaat, doch de ondergetekenden mogen opmerken, dat de bezwaren, welke van de zijde van het bedrijfsleven betreffende het onderhavige ontwerp van wet aan de leden van de Tweede Kamer zijn kenbaar gemaakt, met betrekking tot het hier bedoelde onderwerp kennelijk niet dermate zwaarwegend zijn geacht, dat het merendeel der leden gemeend heeft die bezwaren te moeten onderschrijven.

Dit neemt niet weg, dat de ondergetekenden van oordeel zijn, dat, indien dit ontwerp tot wet zou worden verheven, deze wet niet onmiddellijk op alle takken van verzekering van toepassing zou moeten worden verklaard. Zou dit wel gebeuren, dan zou ernstig gevaar bestaan voor kapitaalverlies en verlies aan deskundigheid, hetwelk juist voorkomen moet worden. Daarom zal de toepassing van het onderhavige ontwerp in verschillende etappes op de onderscheiden takken van verzekering verwezenlijkt dienen te worden. Bij de bepaling van de rangorde de ondergetekenden primair aan de Werkloosheidswet, de Ziektewet en de Kinderbijslagwet.

Wat de uitvoering van de Werkloosheidswet betreft, zijn ook de ondergetekenden van oordeel, dat hiermede niet gewacht hoeft te worden tot het onderhavige ontwerp van wet tot wet zal zijn verheven. Hun streven is er op gericht de volledige inwerkingtreding van de Werkloosheidswet te doen plaats hebben zo spoedig mogelijk is, met inachtneming van de sociaal-economische toestand van ons land. Indien het thans aan de orde zijnde ontwerp van wet tot wet zal zijn verheven, zullen de ondergetekenden er voorts naar streven ook de Ziekte- en Kinderbijslagwet zo spoedig mogelijk aan de verplichte vakbedrijfsverenigingen over te dragen. Uiteraard brengt deze overdracht consequenties mede ten aanzien van het personeel van de Raden van Arbeid, hetwelk thans bij de uitvoering van deze wetten betrokken is. De ondergetekenden stellen zich voor de moeilijkheden, verbonden aan de afvloeiing van personeel der Raden van Arbeid, in overleg met de bedrijfsverenigingen en de raden van Arbeid onder ogen te zien en te trachten voor deze moeilijkheden een voor alle partijen bevredigende oplossing te vinden.

3. Uit het bovenstaande blijkt reeds, dat de ondergetekenden met de vele andere aan het woord zijnde leden van oordeel zijn, dat de unificatie van de uitvoering der sociale verzekering ook reeds uit een oogpunt van efficiency zo volledig mogelijk dient te zijn. Zij delen dan ook de bezwaren van deze leden tegen het betoog van de in paragraaf 2 aan het woord zijnde verscheidene leden. Slechts wensende de ondergetekenden de beslissing over de uitvoeringsvorm van de ouderdomsverzekering aan te houden tot in zake de herziening van deze tak van verzekering een beslissing zal worden genomen.

4. Verschillende leden, die wel het belang van meer unificatie en coördinatie van de uitvoering der sociale verzekering zeer groot achten, meenden zich te moeten aansluiten bij hen, die overwegende bezwaren hadden tegen de wijze, waarop een en ander in het ontwerp wordt geregeld. Zij waren van oordeel, dat het wetsontwerp een sterk centralistische en ambtelijke inslag heeft, die wellicht verklaard zou moeten worden uit het feit, dat de geprojecteerde bedrijfsverenigingen mede de taak is toegedacht de toekomstige Ouderdomswet uit te voeren. Nu de Kamer omtrent deze verzekering nog geen voorstellen bereikt hebben, achten deze leden het uitermate moeilijk een definitieve uitspraak te doen over de voorgestelde reorganisatie. Er leek deze leden weinig reden om de uitvoering der ouderdomsverzekering in handen van het bedrijfsleven te leggen, indien deze verzekering de vorm zou krijgen van een algemene volksverzekering, welke aan een ieder een bodempensioen zou waarborgen. Doch dan zou naar het oordeel van deze leden tevens de argumentatie in de Memorie van Toelichting vervallen ten aanzien van een gedwongen centralisatie van de uitvoeringsapparatuur.

De ondergetekenden kunnen de opmerking, dat het wetsontwerp een sterk centralistische en ambtelijke inslag heeft, niet onderschrijven. Integendeel, de strekking van het onderhavige ontwerp is juist de uitvoering der sociale verzekering te baseren op het beginsel der bedrijfsgewijze decentralisatie. Overigens menen de ondergetekenden, dat de opvatting van de aan het woord zijnde leden haar grondslag vindt in hun zienswijze ten aanzien van de betekenis der bedrijfsvereniging. Naar het oordeel van de ondergetekenden is de betekenis der bedrijfsvereniging primair gelegen in het te voeren beleid bij de uitvoering der sociale verzekering en niet zozeer in het zelfstandig voeren der administratie. De ondergetekenden komen hierop nader terug bij de behandeling der bedrijfsverenigingen en van het Centraal Administratiekantoor. Reeds thans willen zij wel erkennen, dat de gedachte, dat de geprojecteerde bedrijfsverenigingen mede de toekomstige Ouderdomswet zouden uitvoeren, van invloed is geweest bij het bepalen van de

mate, waarin de bedrijfsverenigingen de administratie der verzekeringen al dan niet zelfstandig zouden kunnen voeren.

Nu de ondergetekenden er mede ingestemd hebben de beslissing over de uitvoering der ouderdomsverzekering aan te houden tot het desbetreffende ontwerp van wet in behandeling zal komen, is het tevens mogelijk tegemoet te komen aan de van verschillende zijden uitgesproken wens om de bedrijfsverenigingen een grotere mate van zelfstandigheid op het punt der administratie te geven.

Naar aanleiding van het denkbeeld van de aan het woord zijnde leden om de toekomstige ouderdomsverzekering in beginsel te maken tot een voorwerp van discussie in het gemeen overleg tussen Regering en Staten-Generaal, een en ander eventueel nadat de S.E.R. van advies zal hebben gediend, delen de ondergetekenden mede, dat het inderdaad in de bedoeling van de Regering ligt binnen korte tijd het advies van de S.E.R. te vragen over een voorontwerp Ouderdomswet. Of het na het uitbrengen van bedoeld advies nog wenselijk is de toekomstige ouderdomsverzekering in het gemeen overleg tussen Regering en Staten-Generaal tot voorwerp van discussie te maken, reeds vóór de indiening van het desbetreffende ontwerp van wet is bevorderd, zou de Regering willen bezien, nadat het bedoelde advies is uitgebracht.

Wat de opmerkingen van de aan het woord zijnde leden in zake de medezeggenschap der zelfstandigen in de bedrijfsverenigingen aangaat, menen de ondergetekenden, dat bij nadere overweging, de regeling van de positie der zelfstandigen in het onderhavige ontwerp van wet geen aanbeveling verdient nu enerzijds de ouderdomsverzekering uit het ontwerp van wet gelicht wordt en anderzijds de gedachten over de definitieve kinderbijslagverzekering voor zelfstandigen nog niet voldoende vaste vorm hebben gekregen. Het wil de ondergetekenden voorkomen, dat het wenselijk is de positie der zelfstandigen met betrekking tot de uitvoeringsorganisatie der ouderdomsverzekering nader te bezien, wanneer het desbetreffende ontwerp van wet aan de orde komt. In verband hiermede kan het bepaalde daaromtrent in het vierde lid van artikel 4 vervallen, terwijl ook een aantal andere overeenkomstige wijzigingen in het ontwerp van wet worden voorgesteld.

5. Sommige leden hadden tegen de gehele opzet en achtergrond van het ontwerp van wet ernstige grieven, aangezien het de uitvoering van de sociale verzekering geheel wil toevertrouwen aan het publiekrechtelijk georganiseerde bedrijfsleven. Daarbij vereenzelvigen deze leden het bedrijfsleven met de grote ondernemers. Zij waren er van overtuigd, dat bij een organisatie als de voorgestelde, welke het resultaat zou zijn van een vijftigjarige strijd van de georganiseerde grote ondernemers, die het beginsel van het particuliere initiatief ook in de sociale verzekering willen invoeren, de ondernemers zowel op het algemene beleid als op de afzonderlijke beslissingen een invloed zullen uitoefenen, waartegenover geen voldoende tegenwicht van de zijde der verzekerden kan worden gevonden. Deze leden gaven de voorkeur aan een regionaal-centraal opgebouwde organisatie boven een bedrijfsgewijze opbouw der uitvoeringsorganisatie. Daarbij wilden zij geenszins te kennen geven, dat zij de huidige organisatie der Raden van Arbeid en der Rijksverzekeringsbank ideaal achtten, daar de arbeiders, die in andere dan erkende organisaties of in het geheel niet georganiseerd zijn, in de uitvoerende en toezichthoudende colleges niet vertegenwoordigd zijn. Zij achtten een rechtstreekse verkiezing der bedoelde vertegenwoordigers door de arbeiders meer aangewezen.

De ondergetekenden kunnen evenmin als zeer vele leden dit betoog onderschrijven. Nog afgezien van het feit, dat een regionaal-centraal opgebouwde organisatie niet in overeenstemming is te achten met een democratische inrichting van het bedrijfsleven naar Nederlandse begrippen, zoals deze ook haar grondslag heeft gekregen in de Wet op de Bedrijfsorganisatie, menen zij er op te moeten wijzen, dat het onjuist is het bedrijfsleven te vereenzelvigen met de grote ondernemers en te menen, dat de grote ondernemers zowel op het algemene beleid als op de afzonderlijke beslissingen een invloed zullen uitoefenen, waartegenover geen voldoende tegenwicht van de zijde der verzekerden zou staan. Het onderhavige ontwerp van wet biedt tal van waarborgen, dat zowel werknemers als werkgevers op gelijke wijze hun invloed kunnen doen geldend maken. Overigens ontgaat het de ondergetekenden, welke bezwaren er bestaan tegen een vertegenwoordiging door leden van erkende organisaties. De ondergetekenden zien in een zodanige vertegenwoordiging slechts waarborgen, dat het bedrijfsleven op goede wijze in de bedoelde colleges vertegenwoordigd is.

Bedrijfsverenigingen

6. Met genoegen namen de ondergetekenden er van kennis, dat vele leden het toejuichten, dat de Regering de uitvoering der sociale verzekering wil toevertrouwen aan bedrijfsverenigingen, welke daartoe een zo groot mogelijke autonomie zullen verkrijgen. Deze leden konden de Regering ook volgen in haar opvatting, dat de Raden

van Arbeid als uitvoeringsorganen voor de sociale verzekering dienen te verdwijnen en dat de groei der bedrijfsverenigingen moet worden gecorrigeerd door de vorming van één enkele verplichte bedrijfsvereniging per bedrijfstak. Wellicht ten overvloede mogen de ondergetekenden er toch op wijzen, dat de totstandkoming van publiekrechtelijke bedrijfsverenigingen als uitsluitende uitvoeringsorganen met de overkoepelende Sociale Verzekeringsraad niet met zich brengt een onmiddellijke beëindiging van de gehele werkzaamheid der Raden van Arbeid op dit gebied. Zoals boven reeds gezegd, is het streven van de Regering er op gericht vakbedrijfsverenigingen zo spoedig mogelijk te belasten behalve met de uitvoering van de Werkloosheidswet, ook met de uitvoering van de Ziektewet en de Kinderbijslagwet. Daarnaast blijven de Raden van Arbeid voorshands nog belast met de andere takken van verzekering. Nadat met de uitvoering der genoemde drie takken van verzekering door de verplichte vakbedrijfsverenigingen ervaring zal zijn verkregen, kan de uitvoering der andere verzekeringen geleidelijk aan die organen worden opgedragen.

Wat betreft de opmerkingen van de hier aan het woord zijnde leden inzake de uitvoering der toekomstige ouderdomsverzekering mogen de ondergetekenden volstaan met te herhalen, hetgeen zij hierboven (onder 1) hebben gezegd, nl., dat zij zich er mede kunnen verenigen om een beslissing inzake de uitvoering van deze tak van verzekering aan te houden, tot de behandeling van het ouderdomsontwerp aan de orde komt.

7. Ook vele andere leden hebben de gekozen organisatievorm met instemming begroet. Met belangstelling hebben de ondergetekenden kennis genomen van de voordelen, welke deze leden in die organisatievorm zien. Ook zijn zij van oordeel, dat de beoogde uitvoeringsorganisatie meer eenheid in beleid en een grotere efficiency tengevolge zal hebben. Dat de bedrijfstaksgewijze uitvoering een grotere deskundigheid bij het nemen der beslissingen bevordert en kan bijdragen tot een versterking van het overleg tussen werkgevers en werknemers om tot een zo goed mogelijke uitvoering der sociale verzekeringswetten te komen, wordt ook door de ondergetekenden onderschreven.

De aan het woord zijnde leden achten het juist, dat het ontwerp van wet de mogelijkheid biedt van aansluiting tussen de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie en de uitvoering der sociale verzekering. Zij meenden evenwel, dat dit doel beter te verwezenlijken zou zijn, wanneer in daartoe in aanmerking komende gevallen het bestuur van een bedrijfsvereniging gevormd zou worden door een commissie uit het bestuur van een (hoofd)bedrijfschap, dan wanneer het bedrijf- of hoofdbedrijfschap zelf de taak en bevoegdheden van de bedrijfsvereniging zou overnemen. Deze leden wezen er op, dat de Wet op de Bedrijfsorganisatie daartoe de gelegenheid geeft en bovendien de mogelijkheid opent personen buiten het bestuur van een „schap” in zulk een commissie op te nemen. Zij zagen hierin verschillende voordelen. Vooreerst zijn de personen, die in het bestuur van een bedrijfschap zitting hebben, in vele gevallen niet de meest geschikten om aangelegenheden op het gebied van de sociale verzekering te behandelen. Bovendien vreesden deze leden, wanneer van de mogelijkheid, welke artikel 2, lid 2, van het ontwerp van wet biedt, gebruik wordt gemaakt, overbelasting van het bestuur van het betrokken „schap”. Deze leden wezen er in dit verband op, dat een bedrijfschap een geheel andere opzet heeft dan een bedrijfsvereniging en daardoor in het algemeen niet geëigend zal zijn om als uitvoeringsorgaan voor de sociale verzekering op te treden. In de derde plaats, aldus de aan het woord zijnde leden, zullen de bedrijfsverenigingen een veel ruimer terrein bestrijken dan de meeste bedrijfschappen.

Zoals reeds opgemerkt, moet de uitvoering van de Wet op de Bedrijfsorganisatie zich nog ontplooiën. De in deze wet bedoelde lichamen zullen in de eerstkomende jaren veelal hun aandacht niet richten op vraagstukken, welke rechtstreeks met de sociale verzekering samenhangen. Evenwel moet erkend worden, dat zeker in onze tijd, nu de sociale verzekering een belangrijke plaats in het sociaal-economisch leven inneemt, de sociale verzekering ten nauwste in verband staat met talrijke andere vraagstukken, waarvan de oplossing op de weg der publiekrechtelijke bedrijfsorganen ligt. Het zou dan ook onjuist zijn de pas af te snijden voor een ontwikkeling, waarbij in de toekomst de lichamen der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie ook de uitvoering der sociale verzekeringswetten ter hand nemen. De ondergetekenden zijn van oordeel, dat de wet deze mogelijkheid dient open te laten. In dit verband zij er nog op gewezen, dat toepassing van artikel 2, tweede lid, geenszins tot gevolg behoeft te hebben, dat het bestuur van het betrokken lichaam zelf de aan dit lichaam opgedragen taak uitvoert. Bedoeld artikel laat de mogelijkheid volledig open, dat een commissie, waarin ook personen buiten het bestuur zitting kunnen hebben, ter zake door het bestuur van het schap bevoegd wordt verklaard.

De ondergetekenden kunnen zich indenken, dat er naar gestreefd wordt om gedurende de opbouwperiode der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie bij handhaving der bedrijfsvereniging een nauwere band te leggen tussen het bestuur dier bedrijfsvereniging en de besturen van de overeenkomstige lichamen van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie. Dit kan geschieden door bij de samenstelling van de besturen der bedrijfsverenigingen te rade te gaan bij de hierbedoelde publiekrechtelijke bedrijfsorganen. Zulks behoort echter tot de vrije bevoegdheden van het bedrijfsleven, waaromtrent naar het oordeel van de ondergetekenden geen wettelijke voorzieningen dienen te worden getroffen.

8. Verschillende leden hadden tegen het tweede lid van artikel 2 van het ontwerp ernstig bezwaar. Zij achtten het gevaarlijk een bepaling in de wet op te nemen, waardoor op het terrein der sociale verzekering deskundige bestuurders ener bedrijfsvereniging door een Koninklijk besluit aan de kant zouden kunnen worden gezet en vervangen worden door ter zake niet-deskundige bestuurders van een bedrijfschap, gesteld al, dat dit daarop prijs zou stellen. De ondergetekenden menen evenwel, dat aan deze bezwaren in belangrijke mate wordt tegemoet gekomen, indien het bestuur van het betrokken lichaam een commissie met de hierbedoelde taak belast. Alsdan kunnen toch de op het terrein der sociale verzekering deskundige bestuurders in de bedoeld commissie uit het bestuur van het bedrijfschap en hoofdbedrijfschap zitting krijgen, terwijl bovendien de verbinding met de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie wordt gelegd. Het ligt voorts voor de hand, dat de toepassing van deze gedachte bij de ontwikkeling der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie er toe zal leiden, dat ook de niet op het terrein der sociale verzekering deskundige leden van bedrijf- en hoofdbedrijfschappen zich meer en meer voor de aangelegenheden der sociale verzekering zullen gaan interesseren, temeer nu de laatste in nauw verband staan met vele andere aangelegenheden, welke binnen het kader der publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie zullen worden behandeld. De ondergetekenden zien dan ook geen aanleiding de mogelijkheid, dat op de duur bedrijf- en hoofdbedrijfschappen zelve de uitvoering der sociale verzekering gaan behartigen, te belemmeren.

9. Voor de waardering, welke verscheidene leden hebben uitgesproken voor het historisch overzicht, dat de Memorie van Toelichting geeft van de strijd, die in ons land sedert 1901 is gevoerd over de vraag, of de sociale verzekering moet worden uitgevoerd door organen van de Overheid dan wel door organen van het bedrijfsleven, zijn de ondergetekenden erkentelijk. Deze leden wezen er op, dat bij de Werkloosheidswet de bedrijfsvereniging het enige uitvoeringsorgaan is. Het zou geheel in de rede liggen, aldus deze leden, bij wie zich vele anderen aansloten, wanneer deze lijn werd doorgetrokken en ook de uitvoering van de Ziektewet en de Kinderbijslagwet voortaan geheel door bedrijfsverenigingen zou worden uitgevoerd. In dit verband mogen de ondergetekenden er op wijzen, dat het onderhavige ontwerp van wet niet slechts beoogt zoals de aan het woord zijnde leden wensen, deze lijn door te trekken ten aanzien van de Ziektewet en de Kinderbijslagwet, doch mede ten aanzien van de andere in artikel 2 van het ontwerp vermelde sociale verzekeringen.

Niet geheel duidelijk is het voor de ondergetekenden, wat de aan het woord zijnde leden bedoelen met de opmerking, dat zij het onlogisch en onaanvaardbaar achten, dat de bedrijfsverenigingen, welke het wetsontwerp bedoelt, niet dezelfde zijn als die, welke in de Werkloosheidswet zijn geprojecteerd. De bedrijfsverenigingen van het ontwerp zouden naar het oordeel van deze leden van geheel ander karakter zijn dan die van de Werkloosheidswet. Deze leden waren van oordeel, dat er geen aanleiding is thans af te wijken van de beslissing, welke de Kamer ten deze bij de behandeling van de Werkloosheidswet heeft genomen. Over het karakter toch der bedrijfsverenigingen heeft destijds, aldus deze leden, bij de Kamer geen verschil van mening bestaan.

Naar aanleiding van dit betoog menen de ondergetekenden er op te moeten wijzen, dat de bedrijfsverenigingen, welke het ontwerp van wet op het oog heeft, niet in karakter verschillen van de bedrijfsverenigingen, bedoeld in de Werkloosheidswet. Evenals in de Werkloosheidswet gaat het hier om vakbedrijfsverenigingen met verplicht lidmaatschap. In de Memorie van Toelichting (pagina 27, paragraaf 3) hebben de ondergetekenden dit nog eens onderstreept met de opmerking, dat de grondslag voor de herziening van de uitvoeringsapparatuur der sociale verzekering is gelegd in de Werkloosheidswet en voorts, dat de omvorming van de bedrijfsverenigingen ingevolge de Ziektewet en de Kinderbijslagwet in die van de Werkloosheidswet noodzakelijk is.

Op het ogenblik, waarop de Werkloosheidswet door de Staten-Generaal werd aangenomen, was het onderhavige ontwerp van wet nog niet bij de Tweede Kamer ingediend. Het thans aan de orde zijnde

wetsontwerp houdt rekening met de mogelijkheid, dat de Werkloosheidswet volledig in werking is getreden, voordat over het onderhavige ontwerp van wet door de Staten-Generaal een beslissing is genomen. In verband hiermede bevat de Werkloosheidswet een aantal bepalingen, welke naast die van het onderhavige wetsontwerp daarin gemist kunnen worden. Dat de Werkloosheidswet derhalve een technische aanpassing aan het onderhavige ontwerp van wet heeft, is in verband hiermede vanzelfsprekend. Een desbetreffend ontwerp van wet verkeert in een gevorderd stadium van voorbereiding. Deze technische aanpassing zal evenwel het karakter der bedrijfsverenigingen voor de Werkloosheidswet niet aantasten, daar dit karakter hetzelfde is als dat der bedrijfsverenigingen, welke het ontwerp op het oog heeft. Ook staat de behandeling van bedoeld aanpassingsontwerp de inwerkingtreding der Werkloosheidswet niet in de weg.

Indien de aan het woord zijnde leden bedoelen te betogen, dat het karakter der bedrijfsverenigingen wordt aangetast door verschillende in het wetsontwerp vervatte belemmeringen in de vrijheid der bedoelde organen, dan moet opgemerkt worden, dat deze belemmeringen niet betreffen het karakter, doch slechts de mate van autonomie der bedrijfsverenigingen. Waar deze belemmeringen door deze leden in verband worden gebracht met voorschriften, regelen en aanwijzingen van hogere organen (Kroon, Minister, S.V.R.) en met de in het wetsontwerp neergelegde verplichting tot centrale administratie, mogen de ondergetekenden verwijzen naar hun antwoord met betrekking tot die onderwerpen. Reeds thans mogen zij er evenwel op wijzen, dat zij bereid zijn aan verschillende bezwaren tegemoet te komen op zodanige wijze, dat de autonomie der bedrijfsverenigingen versterkt wordt.

10. Vele leden vroegen zich af, waarom in dit wetsontwerp de kwestie van de afdelingskassen wordt geregeld. Zij zagen geen enkele reden om ook in andere sociale verzekeringswetten dan de Ziektewet dit instituut te introduceren en huns inziens ware het daarom juister geweest deze aangelegenheid in de Ziektewet te regelen.

Naar de mening van de ondergetekenden vormt de afdelingskas een onderdeel van de geprojecteerde uitvoeringsorganisatie. Immers zij maakt — zulks ook reeds thans bij de huidige Ziektewet — een onderdeel uit van de bedrijfsvereniging. Als zodanig hoort zij in dit ontwerp van wet thuis. Bovendien, de mogelijkheid van vorming van een afdelingskas bestaat slechts, wanneer de statuten der bedrijfsvereniging, over de inhoud waarvan dit ontwerp van wet mede handelt, deze mogelijkheid openen. Ook deze overweging leidt er toe de afdelingskas in dit wetsontwerp te regelen.

Voor de regeling van de afdelingskas in dit ontwerp bestaat in de gedachtengang van de ondergetekenden te meer reden, daar huns inziens — zulks in tegenstelling met de opvatting van de aan het woord zijnde leden — de afdelingskas ook bij de andere takken van verzekering eventueel een rol zal kunnen vervullen. De ondergetekenden zouden deze mogelijkheid niet bij voorbaat willen uitsluiten. Zij denken hierbij b.v. aan de kortlopende uitkeringen ter zake van een bedrijfsongeval.

Voorts vroegen de aan het woord zijnde leden de bijzondere aandacht van de Regering voor de coördinatie van de verschillende medische diensten, waarvan zij de huidige organisatie chaotisch en inefficiënt achtten.

De ondergetekenden hebben evenwel de organisatie en de coördinatie van de medische diensten niet in het ontwerp van wet opgenomen, wijl deze diensten niet rechtstreeks met de externe uitvoeringsvorm der sociale verzekering verband houden. De medische staf vormt een onderdeel van de bedrijfsvereniging, evenals b.v. haar buitendienst. De taak van de medicus reikt niet verder dan het bestuur der bedrijfsvereniging van advies te dienen, waarbij de medici hun adviezen uiteraard in volkomen onafhankelijkheid moeten kunnen uitbrengen. Dat, zoals de hier aan het woord zijnde leden het doen voorkomen, de onafhankelijkheid van de adviserende medici in de bestaande verhoudingen niet gewaarborgd zou zijn, is de ondergetekenden tot dusverre niet gebleken.

De destijds werkzame medische subcommissie van de Commissie-Van Rhijn heeft zich uitgesproken voor een van de uitvoeringsorganen onafhankelijk geneeskundig toezichthoudend lichaam. Van de zijde van de uitvoeringsorganen bleek men evenwel weinig voor een dergelijke, onafhankelijke medische dienst te gevoelen.

In verband met de behandeling van het onderhavige ontwerp van wet zijn gedurende de laatste maanden onder leiding van de Staatssecretaris van Sociale Zaken (Volksgezondheid) besprekingen gevoerd met de leden van de toenmalige medische subcommissie van de Commissie-Van Rhijn en een delegatie van de Commissie omtrent de medische aspecten der sociale verzekering, ingesteld door de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunde en de Algemene Nederlandse Vereniging voor Sociale Geneeskunde. De aanvankelijke opvattingen van deze deskundigen gaan in deze rich-

ting, dat, hoewel versnippering van medische diensten dient te worden vermeden, het onpractisch en dus niet gewenst is te komen tot één gemeenschappelijke medische dienst. Wel dient, naar de mening van deze medici, te worden gestreefd naar een medisch toezichthoudend college, dat tot taak heeft bindende voorschriften te geven ten aanzien van medisch-ethische vraagstukken of medisch gedrag en het oefenen van toezicht op de medische dienst van het gemeenschappelijk administratiekantoor en die der bedrijfsverenigingen, welke een eigen medische dienst hebben. Dit medisch toezichthoudend college zou volgens deze deskundigen kunnen worden gevormd als Kamer van de Sociale Verzekeringsraad. Hiervoor zou derhalve geen wijziging van het ontwerp nodig zijn. Naar de mening van de ondergetekenden zou het volgen van de suggestie van bovenbedoelde deskundigen tot meerdere coördinatie van de medische diensten kunnen leiden.

De grieven van sommige leden tegen de afdelingskassen, het in het wetsontwerp niet genoemde stelsel van eigen risico dragen — waarvan de regeling uiteraard in dit ontwerp niet thuis hoort — en de erkende geneeskundige diensten zijn naar de mening van de ondergetekenden van goede grond ontbloeit. Het instituut van de afdelingskassen bij de Ziektewet en de erkende geneeskundige diensten bij de Ongevallenwet 1921 hebben stellig een goede en vlotte uitvoering dier wetten in de hand gewerkt. De voortschrijdende invloed van de vakbeweging en de groeiende medezeggenschap der arbeiders zijn er borg voor, dat misstanden op dit gebied zich niet zullen voordoen. Terecht werd dan ook van verschillende zijden betoogd, dat de praktijk, welke met de afdelingskassen is opgedaan, de ongegrondheid van de hier geopperde bezwaren voldoende aantoonde.

Sociale Verzekeringsraad

11. Het stemt de ondergetekenden tot voldoening, dat de aan het woord zijnde leden konden instemmen met de instelling van een Sociale Verzekeringsraad. De beschouwing, welke deze leden wijdden aan taak, doelstelling en samenstelling van de Sociale Verzekeringsraad, maken de ondergetekenden gaarne tot de hunne. Nu een belangrijk deel van de uitvoering der sociale verzekering in handen wordt gelegd van publiekrechtelijke organen, welke steunen op het bedrijfsleven, is het ter wille van de nodige eenheid in de wetsuitvoering, ter voorkoming van onnodige doublures en voor het bereiken van een doelmatige controle en beheer noodzakelijk, dat een samenbundelend orgaan wordt geschapen, waarin Overheid en bedrijfsleven, ieder met zijn eigen verantwoordelijkheid, samenwerken.

De ondergetekenden delen de opvatting der hier aan het woord zijnde leden, dat er een nauwe samenhang bestaat tussen de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie in het algemeen en de publiekrechtelijke organisatie der sociale verzekering. Zij hebben daarvan in de Memorie van Toelichting op dit wetsontwerp en ook reeds eerder in deze memorie uitdrukkelijk blijk gegeven. Zij menen evenwel, dat met het in de wet vastleggen van deze samenhang voorshands met enige omzichtigheid moet worden te werk gegaan, zulks wijl de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie alleen nog maar wat de top betreft functioneert en de organisatie der sociale verzekering reeds terstond tot in de onderdelen moet werken.

Een en ander neemt niet weg, dat de ondergetekenden bereid zijn de band tussen de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie en de publiekrechtelijke organisatie der sociale verzekering enigszins nauwer te maken dan reeds in het ontwerp van wet is geschied.

Naast de mogelijkheid van overdracht, overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, tweede lid, van het ontwerp, van de taak en de bevoegdheden van een bedrijfsvereniging aan een bedrijf, een hoofdbedrijf of een samenwerkingslichaam kent het ontwerp van wet o.m. de inschakeling van de S.E.R. bij de indeling van het bedrijfs- en beroepsleven (artikel 3), bij de erkenning der bedrijfsverenigingen (artikelen 4 en 5) en bij de intrekking dier erkenning (artikel 16). Een verdergaande binding zou kunnen worden bereikt door de benoeming van de Voorzitter van de S.V.R. te doen geschieden na ingewonnen advies van de S.E.R.

Met de eerder aan het woord zijnde leden zijn de ondergetekenden van oordeel, dat als gevolg van de publiekrechtelijke organisatie van de sociale verzekering de centrale Overheid zich in beginsel zal hebben te onthouden van elke vorm van effectieve uitvoering met betrekking tot die takken van verzekering, welke door de bedrijfsverenigingen worden uitgevoerd. De taak van de centrale Overheid zal zich dienen te beperken tot het geven van algemeen geldende voorschriften en het bepalen van het algemeen beleid, zomede het uitoefenen van een algemeen toezicht, terwijl het toezicht op de rechtstreekse gang van zaken zal liggen bij de S.V.R.

De ondergetekenden kunnen evenwel, evenals vele andere leden, niet de opvatting onderschrijven, dat de aansprakelijkheid van het Rijk voor de uitkeringen aan de verzekerden dient te vervallen. Dit

zou juist zijn, indien de sociale verzekering gebaseerd was op het beginsel der vrijwilligheid. Dit is echter niet het geval. De verplichting tot betaling van dikwijls belangrijke bedragen, door de wetgever aan de burgers opgelegd, brengt mede, dat de centrale Overheid in laatste instantie verantwoordelijk dient te zijn voor het leveren van de aan die verplichting verbonden contraprestatie. Dat de centrale Overheid de uitvoering der verzekering in handen heeft gelegd van het georganiseerde bedrijfsleven, ontslaat haar niet van die verantwoordelijkheid. Trouwens in geval zich een deconfiture zou voordoen, zou men niet nalaten de betrokken Minister hiervoor verantwoordelijk te stellen, afgezien nog er van, dat het Rijk zonder een uitgesproken aansprakelijkheid toch uit overwegingen van algemeen belang noodzaak zou zijn ten aanzien van de betrokken verzekerden bepaalde voorzieningen te treffen.

Zoals hierboven reeds werd betoogd, ontmoet het bij de ondergetekenden geen bezwaar de S.E.R. bij de benoeming van de voorzitter van de S.V.R. te betrekken. Een bindende voordracht van de S.E.R. achten zij echter een te vergaande beperking van de bevoegdheden der centrale Overheid. Met een benoeming na advies van de S.E.R. wordt het doel, hetwelk de hier aan het woord zijnde leden zich stellen, eveneens bereikt, omdat kan worden aangenomen, dat niet dan bij zeer hoge uitzondering van het advies van de S.E.R. zal worden afgeweken. Bedoelde procedure brengt evenwel met zich mede, dat de bemoeienis van de S.V.R. met de benoeming van zijn voorzitter, geregeld in het derde lid van artikel 36, alsmede de overgangsregeling, neergelegd in artikel 69 van het ontwerp van wet, dient te vervallen.

Met de zeer vele andere leden zijn de ondergetekenden van oordeel, dat het niet juist zou zijn, de aanwijzing door de S.E.R. te doen geschieden op aanbeveling van de vakbedrijfsverenigingen. In de arbeid der vakbedrijfsverenigingen hebben in de eerste plaats deel de vertegenwoordigers van de betrokken bedrijfstak. Evenals in de S.E.R. dienen in de S.V.R. vertegenwoordigers van de centrale organisaties van werkgevers en werknemers zitting te hebben. De S.V.R. toch dient — zulks in tegenstelling met de vakbedrijfsvereniging — het oog gericht te houden op het algemeen verzekeringsbelang en hij zal de zelfwerkzaamheid der vakbedrijfsverenigingen moeten coördineren en subordonneren aan het algemeen welzijn. Een aanwijzing van de leden van de S.V.R. zou naar de mening van de ondergetekenden daarom bezwaarlijk op aanbeveling van de vakbedrijfsverenigingen kunnen geschieden. Hiervoor zijn naar de mening van de ondergetekenden de centrale organisaties van werkgevers en werknemers de aangewezen instanties. Bovendien zou aldus de mogelijkheid van een in de toekomst naar elkaar toegroeien en in elkaar opgaan van de S.E.R. en de S.V.R. in het gedrang komen. De ondergetekenden zouden geen ernstig bezwaar hebben tegen aanwijzing van de leden van de S.V.R., vertegenwoordigende het bedrijfsleven, door de S.E.R. uit en op aanbeveling van de centrale organisaties van de werkgevers en werknemers, doch zij geven met de zeer vele leden, te dezer zake in het Voorlopig Verslag aan het woord, de voorkeur aan de constructie, zoals deze thans in het wetsontwerp is neergelegd.

In verband met hun opvatting in zake de samenstelling van de S.V.R., zoals zij deze hierboven hebben uiteengezet, kunnen de ondergetekenden er niet toe overgaan de onverenigbaarheid van het lidmaatschap van het bestuur ener bedrijfsvereniging met dat van de S.V.R. los te laten. In de bedrijfsvereniging dienen de vertegenwoordigers van de verschillende onderdelen van het bedrijfs- en beroepsleven een rol te spelen; in de S.V.R. daarentegen ligt een taak voor de vertegenwoordigers van de centrale organisaties. Bovendien is het hier te lande nog steeds een goede gewoonte de controle en het toezicht niet te leggen in handen van hen, die betrokken zijn bij de directe uitvoering van datgene, waarop controle en toezicht wordt uitgeoefend. Om die reden kunnen b.v. ook wethouders van gemeenten geen lid zijn van Gedeputeerde Staten.

Voorts kan ten aanzien van de bestuurders van de centrale organisaties eveneens gezegd worden, dat zij voortkomen uit het bedrijfsleven en het vertrouwen van de organisaties van dat bedrijfsleven genieten. Bovendien zijn ook deze bestuurders deskundig en met de zaken vertrouwd, terwijl de autonomie der bedrijfsverenigingen, gezien vanuit de verantwoordelijkheid voor het algemeen belang, bij hen eveneens in goede handen is.

Blijkbaar bestaat enig misverstand over de verhouding tussen de bedrijfsverenigingen en de S.V.R., zoals die in het ontwerp van wet is neergelegd. Een sprekend voorbeeld hiervan is het bezwaar in het Voorlopig Verslag tegen de bemoeienis van de S.V.R. met de arbeidsvoorwaarden van het personeel der bedrijfsverenigingen (artikel 27). Deze regeling is toch overeenkomstig aan die, welke in de Wet op de Bedrijfsorganisatie ten aanzien van het personeel van de bedrijfs- en productschappen is getroffen. Daar heeft de S.E.R. ten opzichte van

deze lichamen dezelfde bevoegdheden als de S.V.R. ten aanzien van de bedrijfsverenigingen. Hetzelfde geldt met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van het personeel van de S.V.R. De bevoegdheden, welke met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van het personeel van de S.E.R. krachtens artikel 16 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie toekomen aan de Ministers van Economische Zaken en van Sociale Zaken, komen met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden van het personeel van de S.V.R. toe aan de Minister van Sociale Zaken. Hier bevat derhalve het ontwerp van wet in de voorgestelde constructie een overeenkomstige regeling als die, welke in de Wet op de Bedrijfsorganisatie is verankerd. Het lijkt de ondergetekenden minder juist op deze punten de parallel met de Wet op de Bedrijfsorganisatie los te laten.

Met betrekking tot de bemoeienissen van de S.V.R. ten aanzien van de vorming en de instandhouding van afdelingskassen kunnen de ondergetekenden bij nadere overweging zich er mede verenigen, dat de desbetreffende voorschriften — goedkeuring met betrekking tot de vorming van een afdelingskas (artikel 19, lid 2) en het stellen van nadere regelen omtrent het vormen van een afdelingskas (artikel 19, lid 6) — komen te vervallen.

De ondergetekenden hebben begrip voor de bezwaren tegen een min of meer onbeperkte volmacht aan de S.V.R. tot het geven van aanwijzingen omtrent de inrichting en het voeren der administratie door de bedrijfsverenigingen en het Centraal Administratiekantoor. Anderzijds mag echter niet uit het oog worden verloren, dat de administratie aan redelijk te stellen eisen zal moeten voldoen, opdat niet door een inefficiënte opzet een te zware last op het bedrijfsleven wordt gelegd. Voor een zekere waakzaamheid op dit punt bestaat te meer aanleiding, aangezien de nieuwe bedrijfsverenigingen door het verplichte lidmaatschap een monopolistische positie bezitten en daardoor niet, zoals thans, nu de werkgevers vrij van het ene naar het ander orgaan kunnen overgaan, tot de grootst mogelijke efficiëncy gedwongen zijn. Voorts valt in acht te nemen — iets, waarop door andere leden werd gewezen —, dat voorschriften met het oog op de statistiek en een doelmatige controle bezwaarlijk kunnen worden gemist. Nochtans hebben de ondergetekenden geen bezwaar de meer algemene bepaling van artikel 49 te doen vervallen. Zij achten het echter noodzakelijk een overeenkomstige bepaling van beperkter strekking op te nemen in artikel 25. Bij de bespreking van de paragraaf over het Centraal Administratiekantoor wordt hierop nader teruggekomen.

De bevoegdheid, in artikel 48 aan de S.V.R. verleend, om aanwijzingen van algemene aard te geven omtrent de uitvoering der verschillende takken van verzekering, heeft ten doel de S.V.R. in staat te stellen zijn taak als toezichhoudend en coördinerend toporgaan der sociale verzekering naar behoren te kunnen vervullen. De vrees van de aan het woord zijnde leden, dat de redactie van artikel 48 het zelf-doen der bedrijfsverenigingen wel zeer te na zou kunnen komen, is naar de mening van de ondergetekenden ongegrond. De bedoeling van het artikel is niet, dat de S.V.R. een stroom van aanwijzingen naar de bedrijfsverenigingen zou doen uitgaan. Geenszins. Slechts heeft voor ogen gestaan de S.V.R. de bevoegdheid te geven, zulks in het belang van een goede en gecoördineerde uitvoering, in een voorkomend geval aanwijzingen te geven. Nu de taak van de S.V.R. beperkt wordt tot het toezicht, komt het de ondergetekenden wenselijk voor, dat de bevoegdheid van die Raad tot het geven van aanwijzingen van algemene aard wordt verruimd tot het geven van voorschriften. Het is de bedoeling, dat dergelijke voorschriften, indien de omstandigheden zich daartegen niet verzetten, niet worden gegeven, zonder dat vooraf de bedrijfsverenigingen in de gelegenheid zijn gesteld ter zake haar mening kenbaar te maken.

Het ontmoet geen bezwaar duidelijkheidshalve in artikel 48 uitdrukkelijk vast te leggen, dat de voorschriften slechts kunnen worden gegeven in het belang van een gecoördineerde en goede uitvoering der verzekering.

Waar de te geven voorschriften in hoofdzaak een verzekerings-technisch karakter dragen, komt het de ondergetekenden minder juist voor hierbij de S.E.R. in te schakelen. De taak van de S.E.R. blijve, voor wat de sociale verzekering betreft, beperkt tot de grote lijnen, verband houdende met de algemene sociale en economische aspecten der sociale verzekering en de daarmede verband houdende algemene bedrijfsorganisatorische vraagstukken. Uiteraard bestaat er geen bezwaar tegen, dat de S.V.R. aan de S.E.R. desgevraagd de inlichtingen verstrekke, waarover hij beschikt. Een daartoe strekkende bepaling zal, zulks wellicht ten overvloede, alsnog in het ontwerp worden opgenomen.

Bij nadere overweging hebben de ondergetekenden er geen bezwaar tegen artikel 50, hetwelk inderdaad wel een zeer grote bevoegdheid aan de S.V.R. gaf, terug te nemen.

12. De bezwaren, welke de hier aan het woord zijnde verscheidene leden ontwikkelden tegen de taak en de bevoegdheden van de S.V.R., zoals deze in het ontwerp van wet zijn neergelegd, vonden hierboven reeds uitvoerig bespreking in paragraaf 11. De ondergetekenden mogen volstaan met te verwijzen naar hetgeen zij daar ter plaatse dienaangaande hebben opgemerkt. Zij mogen hieraan nog toevoegen, dat, wanneer in artikel 2 van het wetsontwerp aan de S.V.R. een uitvoerende taak wordt opgedragen, dit in het bijzonder is geschied met het oog op de ouderdomsverzekering. Nu deze tak van verzekering uit het ontwerp verwijderd wordt, ontmoet het geen bezwaar artikel 2 in dier voege te wijzigen, dat de S.V.R. niet meer met een eigenlijk gezegde uitvoerende taak belast is. De S.V.R. zal thans uitsluitend het karakter hebben van toezichhoudend, coördinerend en leiding gevend toporgaan.

13. Verschillende andere leden vreesden voorts, dat de omstandigheid, dat de S.V.R. zich behalve als toezichhoudend orgaan tevens in sterke mate op het terrein der uitvoering beweegt, tot gebrek aan belangstelling en verantwoordelijkheidsgevoel bij de belanghebbenden zal leiden, terwijl naar hun zienswijze het verplichte lidmaatschap van de vakbedrijfsverenigingen niet er toe dwingt de uitvoering voor een groot deel aan de bedrijfsverenigingen te onttrekken en in handen te leggen van een centraal orgaan, dat tevens toezicht houdt, welke vermenging huns inziens zoveel mogelijk vermeden dient te worden. Naar aanleiding van het betoog van deze leden, mogen de ondergetekenden er op wijzen, dat, zoals uit paragraaf 12 blijkt, artikel 2 in dier voege zal worden gewijzigd, dat de S.V.R. niet meer met de eigenlijk gezegde uitvoering der verzekeringen zal worden belast. Voorts zal, zoals hieronder zal blijken bij de bespreking van het Centraal Administratiekantoor, aan de bedrijfsverenigingen in beginsel het recht worden gegeven om zelf haar administratie te voeren. Het wil de ondergetekenden voorkomen, dat op deze wijze aan de bezwaren van de aan het woord zijnde leden in belangrijke mate zal zijn tegemoet gekomen.

Deze leden waren voorts van oordeel, dat vermeden diende te worden, dat de S.V.R. voor alle takken van verzekering dezelfde bevoegdheden krijgt. Zij meenden, dat dit toezicht verder zou moeten gaan voor de werkloosheids- en kinderbijslagverzekering dan ten aanzien van de ziekte- en ongevalverzekering. Zij deden de suggestie de S.V.R. daartoe in een aantal Kamers te verdelen, waarbij elk van deze Kamers belast zou moeten worden met een tak van de verzekering. Het wil de ondergetekenden voorkomen, dat het niet wel mogelijk is, in het organisatieontwerp de bevoegdheden van de S.V.R. ten aanzien van de onderscheiden takken van verzekering uitputtend te regelen. Zij kunnen zich voorstellen, dat bij de verdergaande aanpassing van de sociale verzekeringswetten aan het onderhavige ontwerp, aan de S.V.R. krachtens de ene wet bevoegdheden gegeven zullen worden, welke hij voor het toezicht op de uitvoering van een andere wet niet nodig heeft. Dit hangt ten nauwste samen met het karakter der onderscheiden takken van verzekering. De ondergetekenden zouden evenwel thans op deze ontwikkeling nog niet vooruit willen lopen.

Wat betreft de splitsing van de S.V.R. in Kamers mogen de ondergetekenden er op wijzen, dat artikel 38 van het ontwerp deze splitsing reeds voorziet. Het is echter thans nog niet te overzien of deze splitsing er een moet zijn per tak van verzekering dan wel van groepen van verzekeringen. Zij zijn van oordeel, dat in deze de praktijk afgewacht zal moeten worden.

De ondergetekenden kunnen er mede instemmen, dat de S.V.R. ook belast zal worden met het toezicht op de organen, welke de toekomstige ouderdomsverzekering zullen uitvoeren, waarbij zij thans in het midden willen laten of dit bedrijfs- dan wel overheidsorganen zullen zijn.

14. Met de opvatting, waarvan de hier aan het woord zijnde vele andere leden blijk gaven inzake de verhouding tussen S.E.R. en S.V.R., welke opvatting door verschillende leden onderschreven werd, kunnen de ondergetekenden, zoals uit het bovenstaande reeds bleken is, zich in het algemeen verenigen. Ook zij menen, dat de S.E.R. in de eerste plaats geroepen is te adviseren over sociaal-economische vraagstukken en de Sociale Verzekeringsraad over vraagstukken van verzekerings-technische aard. Vragen van organisatorische aard zullen wellicht voor beide lichamen van belang kunnen zijn, voorzover zij althans een bedrijfsorganisatorische kant hebben. Ook de ondergetekenden achten het beter in het stadium, waarin de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie thans verkeert, omtrent de verhouding tussen S.E.R. en S.V.R. geen bindende regeling in de wet op te nemen, doch de ontwikkeling der zaken af te wachten.

De ondergetekenden zijn, met de aan het woord zijnde vele andere leden, van mening, dat toezicht op en leiding en coördinatie van de sociale verzekering op gelukkige wijze in de S.V.R. zijn verenigd.

Alleen op deze wijze zal het mogelijk zijn tot de zo gewenste vereenvoudiging van de sociale verzekering te geraken. Ter geruststelling van andere leden, die het met deze opvatting niet eens bleken te zijn, mogen de ondergetekenden er op wijzen, dat de leidinggevende en coördinerende taak van de S.V.R. geenszins medebrenghet, dat deze zich op deze wijze met de rechtstreekse uitvoering der verzekeringen zou gaan inlaten.

Het ligt in het voornemen de uitvoering van de wachtgeld- en werkloosheidsverzekering in het kader van het onderhavige wetsontwerp te betrekken. Zulks blijkt uit artikel 2, eerste lid, van het wetsontwerp. Inderdaad zal hiervan het gevolg zijn, dat de functie van het Algemeen Werkloosheidsfonds als toezichhoudend college zal moeten overgaan op de Sociale Verzekeringsraad, eventueel in de vorm van een Kamer voor de wachtgeld- en werkloosheidsverzekering (artikel 38 van het ontwerp). Zijn taak van uitvoeringsorgaan van de werkloosheidsverzekering en beheerder van het werkloosheidsfonds zal het Algemeen Werkloosheidsfonds evenwel, naar het zich thans laat aanzien, moeten behouden.

15. Vele leden, afkomstig uit verschillende fracties, zagen het als een tekort, dat in het ontwerp geen plaats is toegekend aan de Federatie van Bedrijfsverenigingen. Op dit punt kunnen de ondergetekenden de aan het woord zijnde leden niet volgen. Zoals zij in de Memorie van Toelichting hebben uiteengezet, ligt de betekenis van de Federatie van Bedrijfsverenigingen juist in haar vrijwillig karakter en mag zulk een Federatie niet gedwongen door de wetgever worden opgelegd. Doch bovendien — en dit is het hoofdbezwaar van de ondergetekenden — bestaat er naast de S.V.R., waarin het bedrijfsleven voor twee derden vertegenwoordigd is en hetwelk, evenals het huidige Algemeen Werkloosheidsfonds, in wezen een orgaan is van het bedrijfsleven, geen behoefte aan een tweede wettelijk toporgaan. Integendeel, doublures en competentie-moeilijkheden met de S.V.R. zouden een goede uitvoering der sociale verzekering eerder in de weg staan dan bevorderen. De aan het woord zijnde leden meenden, dat voor doublures van werkzaamheden niet gevreesd behoefde te worden, wanneer de S.V.R. zich uitsluitend op het gebied van het toezicht beweegt, terwijl de Federatie zich zou dienen te beperken tot het terrein van de zuiver technische uitvoering der sociale verzekering. Nochtans voegden de aan het woord zijnde leden hieraan toe, dat de Federatie een taak zal hebben te vervullen op het gebied van de organisatie en coördinatie, terwijl zij tevens een belangrijke adviserende functie zal hebben. Waar de ondergetekenden de S.V.R. niet alleen als toezichhoudend, doch ook als leidinggevend en coördinerend toporgaan der sociale verzekering zien, kunnen zij bezwaarlijk er mede instemmen daarnaast ook nog een coördinerende functie toe te kennen aan de Federatie van Bedrijfsverenigingen. In dit verband mogen zij er op wijzen, dat ook de in paragraaf 11 aan het woord zijnde vele leden de S.V.R. zagen „als een publiekrechtelijk toporgaan dezer vakbedrijfsverenigingen, waarin met medewerking van door de Overheid benoemde leden de samenwerking der bedrijfsverenigingen tot stand zou moeten komen, een samenwerking, die tot doel heeft het beleid der vakbedrijfsverenigingen te richten op het algemeen verzekeringsbelang van alle bedrijfsgenoten in het gehele bedrijfsleven”, terwijl in § 14 vele andere leden mededeelden, tegen het voorstel, om aan de S.V.R. behalve een toezichhoudende ook een leidinggevende en coördinerende taak op te dragen, geen bezwaar te hebben.

Gezien de beoogde samenstelling van de S.V.R., die evenals het huidige Algemeen Werkloosheidsfonds in wezen een orgaan zal zijn van het bedrijfsleven, kunnen de ondergetekenden geen aanleiding vinden om tegemoet te komen aan de wens, uitgesproken door de aan het woord zijnde leden, om het formeren van een gemeenschappelijk administratiekantoor, waaraan bedrijfsverenigingen, die dit wensen, haar administratie kunnen opdragen, over te laten aan de Federatie. Zij zijn bereid om aan verschillende tegen het in het ontwerp van wet bedoelde Centrale Administratiekantoor aangevoerde bezwaren tegemoet te komen, doch zij zien geen noodzaak daarbij, nu een lichaam als de S.V.R. in het leven wordt geroepen, een plaats in te ruimen voor de Federatie van Bedrijfsverenigingen. Overigens zij hiervoor verwezen naar hetgeen hieronder ten aanzien van het Centraal Administratiekantoor wordt opgemerkt.

De ondergetekenden delen derhalve de mening van de vele andere aan het woord zijnde leden, die van oordeel zijn, dat het inschakelen van de Federatie geen aanbeveling verdient, daar van een wezenlijke behoefte om de Federatie een plaats te geven in de wet niet is gebleken, terwijl de opzet van de wet daardoor aanzienlijk ingewikkelder zou worden.

Tenslotte mogen de ondergetekenden in verband met vorenstaande beschouwingen er nog op wijzen, dat het geenszins de bedoeling is, dat de door de Overheid aangewezen vertegenwoordigers in de S.V.R.

uitsluitend uit ambtelijke kring zullen komen. Evenals is geschied bij de samenstelling van het Algemeen Werkloosheidsfonds, zullen in de Sociale Verzekeringsraad, onder de door de Overheid te benoemen leden, mede zitting hebben algemeen deskundige personen uit wetenschappelijke kring.

Centraal Administratiekantoor

16—19. De ondergetekenden hebben met waardering kennis genomen van de constructieve gedachten, welke in het Voorlopig Verslag van verschillende zijden zijn geuit omtrent het in het ontwerp voorkomend *Centraal Administratiekantoor* (C.A.K.) en zij hebben deze nauwgezet overwogen. Uit het Voorlopig Verslag valt op te maken, dat blijkbaar algemeen de wenselijkheid van een zekere centralisatie van de administratie wordt aanvaard. Verschil van opvatting bestaat slechts in hoever deze centralisatie moet worden doorgevoerd; met name of zij al dan niet bindend moet worden opgelegd.

Verscheidene leden zijn echter van oordeel, dat het voor een bedrijfsvereniging van essentieel belang is, dat zij zelf haar administratie kan voeren, wanneer zij dat wenst. De hier bedoelde leden verliezen daarbij naar de mening van de ondergetekenden uit het oog, dat het er primair om gaat, de mogelijkheid te scheppen voor een goede en doelmatige uitvoering van de sociale verzekering in haar geheel. Aan deze primaire doelstelling, aan dit principiële uitgangspunt dient het belang van een bedrijfsvereniging ondergeschikt te zijn, aangezien zij een dienende taak heeft en geen bestaansgrond in zichzelf vindt. Naar het oordeel van de ondergetekenden is er echter praktisch geen tegenstelling tussen dit tweërlei belang, omdat de essentiële betekenis van de bedrijfsverenigingen uiteraard in de eerste plaats ligt in het te voeren *beleid* bij de uitvoering van de sociale verzekering en niet zo zeer in het zelfstandig voeren van de administratie.

Dat vele andere leden het standpunt van de ondergetekenden, dat scherp onderscheid moet worden gemaakt tussen uitvoerings*beleid* en *administratieve* uitvoering, delen, stemt de ondergetekenden tot voldoening. Inderdaad zijn voor het beleid de vertegenwoordigers van werkgevers en arbeiders bij uitstek aangewezen, doch voor de administratieve uitvoering is in de eerste plaats nodig deskundig, administratief personeel. Deze leden wijzen er verder terecht op, dat ook bij de bedrijfsverenigingen, welke thans zelfstandig haar administratie voeren, de besturen zich praktisch alleen met het beleid inlaten. De administratie wordt in feite gevoerd door het kantoorpersoneel; de z.g. vakmensen uit het bedrijf houden zich hiermede niet bezig. Het is dan ook vermeldenswaard, dat thans ruim 70 % van de werkgevers voor de uitvoering van de Ziektewet en de Kinderbijslagwet is aangesloten bij de bedrijfsverenigingen, welke haar administratie hebben opgedragen aan Centraal Beheer of bij de Raden van Arbeid. Van de bedrijfsverenigingen nu, welke haar administratie hebben opgedragen aan Centraal Beheer, kan toch niet worden gezegd, dat zij haar zelfstandigheid niet op prijs stellen. Evenmin zal dit kunnen worden gezegd van de helft van de op te richten bedrijfsverenigingen voor de Werkloosheidswet, welke reeds te kennen hebben gegeven eveneens haar administratie centraal te willen doen voeren. De voordelen van een centraal administratiekantoor met zijn districtskantoren zijn dan ook zeer duidelijk. De ondergetekenden mogen deze nog eens samenvattend laten volgen:

a. de verzekerden en hun werkgevers kunnen zich steeds omtrent uitkeringen, premiebetalingen en andere informaties wenden tot deze kantoren als centraal inlichtingen-centrum voor de sociale verzekering. Verwijzingen naar andere kantoren met alle gevolgen van dien worden op deze wijze voorkomen;

b. het centrale kantoor kan volledige registers omtrent alle verzekeringsplichtige werkgevers aanhouden en voor zover nodig ook van de verzekerden. Een dergelijke centrale administratie is uiteraard nodig om te voorkomen, dat werkgevers en eventueel verzekerden bij de bedrijfsvereniging, waarbij zij aangesloten, onderscheidenlijk verzekerd dienen te zijn, onbekend blijven;

c. voorkomen wordt, dat opsporingspersoneel van verschillende instellingen langs elkaar heen werkt. Vanuit het centraal kantoor kan de opsporing het meest doelmatig plaats vinden;

d. het C.A.K. en zijn districtskantoren kunnen worden belast met de vaststelling en de inning der premieën en alle werkzaamheden, daarmede verband houdende, welke van zuiver administratieve aard zijn;

e. de vaststelling en de uitbetaling der uitkeringen kunnen, voor zover deze niet aan een andere instantie zijn opgedragen, gevoelig met de daarmede verband houdende werkzaamheden aan het centraal kantoor worden opgedragen;

f. door middel van het C.A.K. kunnen, voor zover dit wenselijk zal blijken, de voordelen van een centrale medische dienst beter tot hun recht komen;

g. de uitgebreide apparatuur van het kantoor is waarborg, dat een doelmatige en doeltreffende inrichting van de administratie kan worden verkregen tegenover een weinig doeltreffende uitvoering van een veelvoud van kleine kantoren, welke zich praktisch op hetzelfde gebied bewegen;

h. een doelmatig personeelsbeheer kan worden gevoerd, waarbij de mogelijkheden en middelen aanwezig zijn om de meest bekwame deskundigen, zoals economen, juristen, accountants en actuarissen aan te trekken en waarbij een goed geoutilleerd buitendienst-apparaat kan worden opgebouwd;

i. territoriale decentralisatie kan zo ruim mogelijk worden doorgevoerd, zodat verzekerden en werkgevers zich steeds, wanneer daaraan behoefte bestaat, kunnen wenden tot een kantoor in hun onmiddellijke omgeving;

j. op uniforme wijze kunnen de gegevens voor de jaarverslagen worden verzameld;

k. nieuwe taken op het gebied van de sociale politiek zullen gemakkelijker kunnen worden opgevangen. In dit verband zij er de aandacht op gevestigd, dat de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid b.v. steeds onmiddellijk konden worden betrokken bij de uitvoering van wettelijke maatregelen, welke op korte termijn moesten worden getroffen zoals ten aanzien van de Noodwet Ouderdomsvoorziening, het consumentencrediet, looncontroles en de kinderbijslag voor kleine zelfstandigen.

Er zijn derhalve vele en velerlei voordelen aan een centrale administratie met haar districtsgewijze vertakkingen verbonden. Op deze wijze worden alle voorwaarden vervuld, opdat verzekerden en werkgevers op de meest deskundige en snelle wijze worden geholpen en ingelicht en hierom gaat het bij de uitvoering van de sociale verzekering toch in de eerste plaats. Niet alleen zijn de betrokkenen bij deze wijze van administratie voeren rechtstreeks gebaat, doch door haar doeltreffende opzet zullen ook de administratiekosten tot een minimum kunnen worden beperkt, hetgeen eveneens van niet te onderschatten betekenis is in verband met het feit, dat de sociale lasten zulk een belangrijke factor vormen bij de bepaling van de kostprijs van diensten en goederen.

Met vele andere leden, die hieromtrent in het Voorlopig Verslag het woord voeren, is de Regering derhalve van oordeel, dat langs de weg van een in beginsel gecentraliseerd, doch territoriaal zoveel mogelijk gedecentraliseerd, apparaat kan worden bereikt een goede en goedkope uitvoering der sociale verzekering, waarbij alle aandacht kan worden besteed aan snelheid in afwerking, doeltreffende controle, mechanisatie en rationalisatie, alsmede aan de nodige specialisering. De vorenbedoelde leden vestigen er ook terecht de aandacht op, dat het veel gehoorde bezwaar, dat de verzekerde bij het C.A.K. geen mensen uit zijn eigen bedrijfstak aantreft, weinig steekhoudend is, omdat dit evenmin het geval is bij het „eigen” kantoor van de bedrijfsvereniging.

Op goede gronden wijzen dezelfde leden er verder op, dat ook aandacht dient te worden geschonken aan de belangen van de vele honderden kantoorbedienden en ambtenaren, die nu reeds bij de uitvoering van de sociale verzekering betrokken zijn. Uitgaande van een centrale administratie en de mogelijkheden, welke zijn neergelegd in artikel 63 van het wetsontwerp, zou een geleidelijke aanpassing van de administratie aan de nieuwe verhoudingen kunnen plaats vinden, waardoor stagnatie wordt voorkomen en de belangen van het personeel aan de andere kant zoveel mogelijk veilig worden gesteld. Langs deze weg ook bestaat de nodige waarborg, dat geen kapitaalsverlies plaats vindt, zoals het geval zou zijn, indien gebouwen en apparatuur van de bestaande bedrijfsverenigingen en van de Rijksverzekeringsbank en van de Raden van Arbeid niet op ordelijke manier en etappesgewijze zouden kunnen worden ingeschakeld.

De ondergetekenden menen derhalve, dat er zeer sterke gronden zijn aan te voeren om aan een centrale administratie, zij het, dat deze zoveel mogelijk territoriaal moet worden gedecentraliseerd, de hand te houden en dat het in deze gedachtengang niet onlogisch kan worden genoemd, dat een dergelijke administratie in beginsel bindend wordt voorgeschreven. Niettemin kan niet worden ontkend, dat een belangrijke reden, waarom de Regering in het wetsontwerp van het beginsel van de verplichte centrale administratie is uitgegaan, inmiddels is komen te vervallen. Immers nu in afwachting van een nadere beslissing de uitvoering van de toekomstige ouderdomsverzekering bij dit wetsontwerp niet meer aan de bedrijfsverenigingen wordt opgedragen, vormt het beginsel van de centrale administratie niet meer een *conditio sine qua non* voor het welslagen van de verzekering, zoals dit naar de mening van de Regering het geval is bij een individueel te voeren administratie voor de ouderdomsverzekering. Met name menen de ondergetekenden, dat het in de gegeven omstandigheden kan worden aanvaard, dat de bedrijfsvereniging in beginsel zelf beslist of zij al dan

niet de administratie ten behoeve van de aan haar opgedragen uitvoering van de sociale verzekering in eigen hand wenst te houden. Daarmede komen de ondergetekenden op dit punt tegemoet aan het verlangen van de vele leden en de verscheidene leden en de verschillende andere leden, die de figuur, zoals deze in artikel 25 van het wetsontwerp ligt voor de thans bestaande verzekeringen, juist omgekeerd wensen te zien. Van veel belang achten de ondergetekenden het hierbij, dat de vorenbedoelde vele leden uitdrukkelijk de waarde erkennen van de op basis van vrijwilligheid tot stand gebrachte samenwerking van diensten. Het wil de ondergetekenden voorkomen, dat ook de vele leden, die het met de opzet van het oorspronkelijke wetsontwerp geheel eens zijn, thans geen ernstige bedenking behoeven te hebben tegen een wijziging van het wetsontwerp in vorenbedoelde zin, nu hiermede niet wordt beslist omtrent de administratieve uitvoering van de ouderdomsverzekering. En dit te meer, omdat hun bezwaar van overboekingen van de ene administratie naar de andere uitsluitend op de ouderdomsverzekering betrekking kan hebben. Wanneer echter te zijner tijd zou worden besloten ook de uitvoering van de ouderdomsverzekering aan de bedrijfsverenigingen op te dragen, dan moeten de ondergetekenden reeds thans het voorbehoud maken om ten aanzien van deze tak van verzekering het beginsel van de verplichte centrale administratie voorop te stellen.

Zoals uit het vorenstaande blijkt, achten de ondergetekenden het belang van de centrale administratie wel zo groot, dat zeker niet zal kunnen worden volstaan met de verklaring, dat een bedrijfsvereniging zelfstandig haar administratie kan voeren. Wil de bedrijfsvereniging deze administratie niet zelf voeren, dan meent de Regering, dat er alle aanleiding is om aansluiting te zoeken bij de gedachte van die vele leden, die in dat geval de mogelijkheid willen openen tot overdracht van de administratie aan één krachtens de wet ingesteld C.A.K.; m.a.w. de ondergetekenden gaan geheel mede met de gedachtengang van de hierbedoelde leden, dat de bedrijfsverenigingen voor het alternatief moeten worden gesteld om of zelf de administratie te voeren of deze over te dragen aan het enige krachtens de wet in te stellen gemeenschappelijk administratiekantoor. Zoals de hierbedoelde leden het uitdrukken, zal dit kantoor in dien zin exclusief moeten zijn.

Doch ook de bedrijfsvereniging, welke het voornemen heeft de administratie geheel zelfstandig te voeren, kan daarbij niet volkomen vrij worden gelaten. De centrale Overheid, welke in laatste instantie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de wet, dient de zekerheid te hebben, dat de bedrijfsverenigingen haar administratie zo inrichten, dat een accuraat en vlot beheer mogelijk is. Zou zich bij de vele gewichtige taken, welke aan de bedrijfsverenigingen ten aanzien van de uitvoering van de verschillende sociale verzekeringswetten worden opgedragen, enige stagnatie of desorganisatie voordoen, dan zou men vanzelfsprekend aan de Regering vragen maatregelen te treffen om de goede uitvoering van de desbetreffende wetten alsnog te garanderen. Uit preventief oogpunt moeten dan ook de nodige waarborgen omtrent het op de juiste wijze voeren van de administratie bestaan. De ondergetekenden zijn van oordeel, dat deze waarborgen kunnen worden gevonden door de bevoegdheid van een bedrijfsvereniging om zelf haar administratie te voeren te binden aan de goedkeuring van de S.V.R., die aan de goedkeuring zo nodig bepaalde voorwaarden kan verbinden en zekere voorschriften zal kunnen geven in het belang van een goede en doeltreffende administratie. Aangezien de S.V.R. in de eerste plaats een orgaan van het bedrijfsleven is, wordt op deze wijze tevens voorkomen, dat de Regering een al te rechtstreekse bemoeienis met de bedrijfsverenigingen zou hebben.

De ondergetekenden hebben vervolgens eveneens waardering voor het standpunt van de vele leden, die menen, dat het de bedrijfsverenigingen niet vrij moet staan op dezelfde gemakkelijke wijze uit de centrale administratie te treden als waarop zij bij de aanvang van haar taak kunnen beslissen of zij al dan niet zelfstandig de administratie zullen voeren. Het is immers een gezonde gedachte, dat er van wordt uitgegaan, dat er verplichtingen ontstaan, nadat de administratie eenmaal aan het gemeenschappelijk administratiekantoor is overgedragen, welke het weer zelf ter hand nemen van de administratie bemoeilijken. Het zou tot min of meer chaotische en hoogst schadelijke toestanden kunnen leiden, indien verschillende bedrijfsverenigingen tegelijkertijd zouden besluiten op korte termijn uit het gemeenschappelijk administratiekantoor te treden. Ook hiertegen dienen de nodige waarborgen te bestaan.

Ervan uitgaande ten eerste, dat er niet meer zal zijn dan één gemeenschappelijk administratiekantoor met daaronder ressorterende districts-kantoren, ten tweede, dat uittreden uit het gemeenschappelijk administratiekantoor aan beperkende voorwaarden zal zijn gebonden en ten derde, dat de S.V.R. omtrent de administratie van de bedrijfsverenigingen, welke deze zelf wensen te voeren, voorschriften kan geven, menen de ondergetekenden, dat de mogelijkheid van een zelfstandige

administratie door de bedrijfsverenigingen voorop kan worden gesteld, onder het voorbehoud, dat hiermede niet wordt vooruitgelopen op de administratieve uitvoering van de ouderdomsverzekering. Zoals uit het vorenstaande genoegzaam blijkt, zouden de ondergetekenden het echter ten zeerste betreuren, indien dit aanleiding zou zijn tot een volkomen versplinterde uitvoering der administratie voor de verschillende takken der sociale verzekering. Dat men thans reeds tot de nodige concentratie is gekomen geeft de ondergetekenden echter het vertrouwen, dat de bedrijfsverenigingen steeds het belang van een goede en doeltreffende uitvoering van de sociale verzekering in het oog zullen houden.

Het stemt verder tot bijzondere voldoening, dat het bij de in de aanvang van paragraaf 16 aan het woord zijnde vele leden geen bezwaar ontmoette, om de oprichting, inrichting en het beheer van het gemeenschappelijk administratiekantoor aan de S.V.R. toe te vertrouwen. De ondergetekenden kunnen het dan ook niet eens zijn met de verscheidene leden, die het beheer van het C.A.K. zouden willen zien opgedragen aan de Federatie van Bedrijfsverenigingen. Integendeel delen zij de opvatting van die leden, die van oordeel zijn, dat het gemeenschappelijk administratiekantoor geen zelfstandig bestaan behoort te leiden, doch een orgaan behoort te zijn, hetwelk uitgaat van de S.V.R. Inderdaad is het gemeenschappelijk administratiekantoor een dienend orgaan, zodat het juist is, dat elke gedachte over zelfstandig optreden of eigen politiek van dit orgaan van de hand moet worden gewezen.

Ook bij aanvaarding van het beginsel, dat de bedrijfsverenigingen vrij zijn haar administratie in eigen handen te houden, moet niet worden voorbijgezien, dat de uitvoering van de sociale verzekering slechts dan behoorlijk mogelijk is, indien er een centrale registratie van werkgevers is en, voor zover nodig, ook van de verzekerden. Het is dan ook aangewezen, dat het gemeenschappelijk administratiekantoor daartoe de nodige administratie voert. Het spreekt dan echter vanzelf, dat deze administratie hetzij rechtstreeks hetzij indirect, hetzij op beide manieren ook van belang is voor de bedrijfsverenigingen, welke zelfstandig haar administratie voeren. Bovendien zal veelal in het bijzonder van de diensten van deskundigen van het gemeenschappelijk administratiekantoor gebruik gemaakt worden zowel door de Regering als door de S.V.R., met het oog op de algemene voorzieningen der sociale verzekering. Het ligt dan ook voor de hand, dat het niet juist zou zijn, dat uitsluitend de bedrijfsverenigingen, welke haar administratie aan het gemeenschappelijk kantoor hebben overgedragen, de kosten dragen, welke dit kantoor voor de algemene uitvoering moet maken. Het is derhalve redelijk, dat de los van het gemeenschappelijk kantoor staande bedrijfsverenigingen bijdragen in de hierbedoelde kosten.

Overwogen zou kunnen worden om in de opbouw- en overgangperiode van het C.A.K. voor de centrale registratie van werkgevers gebruik te maken van de bestaande registratie van de Raden van Arbeid. Artikel 63 van het wetsontwerp opent daartoe de mogelijkheid.

De in paragraaf 19 aan het woord zijnde vele andere leden wezen er terecht op, dat de vraag of er een centrale administratieve uitvoering behoort te zijn duidelijk onderscheiden dient te worden van de vraag over de wijze van totstandkoming van het orgaan, dat daarmede belast zal worden. Met de aan het woord zijnde leden zouden de ondergetekenden het onjuist achten, indien de bestaande uitvoeringsapparatuur van Raden van Arbeid, Rijksverzekeringsbank, Centraal Beheer, enz. zou worden afgebroken om een nieuw orgaan in het leven te roepen. De aan het woord zijnde leden zouden voorts gaarne vernemen, hoe de Regering zich in concreto de overgang van de bestaande apparatuur naar het nieuwe centrale apparaat voorstelt. Deze vraag is, naar het de ondergetekenden voorkomt, wel enigermate prematuur en leent zich bezwaarlijk voor een concrete beantwoording. Immers het valt thans nog niet te zeggen hoe straks onder leiding van de S.V.R. het centrale administratieve apparaat zal worden opgebouwd. Het ware niet juist, indien de ondergetekenden, zelfs voordat de S.V.R. in het leven is geroepen, hieromtrent bepaalde suggesties zouden doen. Voorts valt te bedenken, dat de overdracht van uitvoering van de verschillende takken van verzekering aan de bedrijfsverenigingen geleidelijk zal geschieden. Met deze geleidelijke overdracht zal een geleidelijke opbouw van het centrale administratieve apparaat gepaard moeten gaan. Het is daarom niet mogelijk thans in concreto aan te geven, hoe de overgangsvorm zich voltrekken zal. In verband met het bepaalde in artikel 63 van het wetsontwerp zal omtrent deze aangelegenheid te zijner tijd tussen de Regering en de S.V.R. overleg moeten worden gepleegd.

In verband met het vorenstaande is artikel 25 van het ontwerp in die zin gewijzigd, dat thans uitdrukkelijk voorop wordt gesteld, dat de bedrijfsverenigingen bevoegd zijn de administratie der in

artikel 2, eerste lid, genoemde takken van verzekering zelf te voeren. Zowel uit het oogpunt van het treffen van waarborgen, dat de uitvoering van de sociale verzekering in haar geheel goed verloopt en voorts ook om de zekerheid te hebben, dat de uitvoering in de betrokken bedrijfstak behoorlijk functioneert, heeft de S.V.R. de bevoegdheid het zelf voeren der administratie door de bedrijfsverenigingen aan zekere voorwaarden te binden en voorschriften te geven omtrent de inrichting van de administratie der zelf administrerende bedrijfsverenigingen. Hierbij dient onder meer te worden gedacht aan voorwaarden en voorschriften, welke de administratieve samenwerking der afzonderlijke bedrijfsverenigingen in de periferie bevorderen en welke er toe strekken een te groot aantal bijkantoren der bedrijfsverenigingen in dezelfde plaats te voorkomen. Indien een bedrijfsvereniging van de bevoegdheid om zelf haar administratie te voeren geen gebruik maakt, is zij verplicht die op te dragen aan een door de S.V.R. opgericht, rechtspersoonlijkheid bezittend gemeenschappelijk administratiekantoor. Inrichting en beheer van dit gemeenschappelijk apparaat blijven voorbehouden aan de S.V.R. De S.V.R. heeft het voorts in de hand om op gronden, ontleend aan het algemeen belang der verzekering of in het belang van een goede gang van zaken bij het C.A.K. te voorkomen, dat een bedrijfsvereniging uit het C.A.K. treedt, zij het, dat de bedrijfsvereniging hiertegen voorziening kan vragen bij de Minister van Sociale Zaken. Voor een verdere toelichting op het gewijzigde artikel 25 (nieuw 23) moge worden verwezen naar het bijzonder gedeelte dezer memorie.

Kroon en Minister.

20. Zowel in de Memorie van Toelichting als in deze Memorie hebben de ondergetekenden doen blijken, dat zij, met een vooropstellen van de uitvoering der sociale verzekering door organen van het publiekrechtelijk georganiseerde bedrijfsleven, het standpunt, dat de centrale Overheid volledig dient terug te treden, niet kunnen delen. De centrale Overheid kan zich niet onttrekken aan de verantwoordelijkheid, welke het opleggen van zware financiële verplichtingen aan en het inperken van de persoonlijke vrijheid van de staatsburger haar oplegt. Een beroep op de leer van de soevereiniteit in eigen kring of het subsidiariteitsbeginsel gaat hier niet op, wijl het algemeen belang van de sociale verzekering uitgaat boven de betekenis, welke zij heeft voor een bepaalde groep of bepaalde groepen van het bedrijfsleven. De centrale Overheid als hoedster van dit algemeen belang kan slechts dan tegemoet komen aan de gerechtvaardigde verlangens van het zelfdoen door de rechtstreeks betrokkenen, indien voldoende waarborgen voor een veilig stellen van dit algemeen belang aanwezig zijn. Hierbij kan en mag de centrale Overheid zich niet op het standpunt stellen, dat dit algemeen belang voldoende gewaarborgd is, indien in de verschillende kringen het groepsbelang wordt bevorderd. De uiteindelijke aansprakelijkheid van het Rijk voor de nakoming der verplichtingen, voor de bedrijfsverenigingen voortvloeiend uit de verschillende sociale verzekeringen, met de daaraan verbonden invloed en bevoegdheden van de centrale Overheid (Kroon en Minister), achten de ondergetekenden een essentieel onderdeel van het onderhavige wetsontwerp. Zij kunnen de vele leden, die in paragraaf 20 een aantal wenselijkheden formuleren, hierin dan ook niet geheel volgen.

Het ontmoet bij de ondergetekenden bezwaar de bepaling van artikel 42, dat de S.V.R. verantwoordelijk en rekenplichtig is aan de Minister van Sociale Zaken, in haar geheel uit het ontwerp te lichten. Wel kunnen zij er zich, nu de verplichte ouderdomsverzekering uit artikel 2 is geschrapt en de S.V.R. niet belast wordt met het beheer van een fonds van grote omvang, mede verenigen artikel 42 in dier voege te beperken, dat de S.V.R. alleen verantwoordelijk, doch niet rekenplichtig is aan de Minister van Sociale Zaken, in welk verband zij er nog op wijzen, dat de verantwoordelijkheid aan de Minister van Sociale Zaken ook de financiële verantwoordelijkheid omvat. Vervolgens brengt het feit, dat de centrale Overheid belast is met de erkenning en de intrekking van de erkenning der bedrijfsverenigingen — iets dat de hierbedoelde leden niet bestrijden —, mede, dat de centrale Overheid de voorzieningen treft, welke nodig zijn, indien een bedrijfsvereniging niet voor haar taak berekend blijkt. De desbetreffende, in artikel 18 van het ontwerp vervatte regeling, waartegen de aan het woord zijnde leden bezwaar hebben, is ontleend aan artikel 23, zesde lid, der Werkloosheidswet. De ondergetekenden vermogen dan ook niet in te zien, waarom artikel 18 van het wetsontwerp thans bij vele leden bezwaar ontmoet.

Ten aanzien van de lonen en arbeidsvoorwaarden is, zoals hierboven reeds is aangegeven, aansluiting gezocht bij de regeling, getroffen in de Wet op de Bedrijfsorganisatie, een aansluiting, die de ondergetekenden niet gaarne prijs geven. De regeling in zake samenstelling en bevoegdheden der commissies van bijstand der districts-kantoren kan evenwel gevoeglijk aan de S.V.R. worden overgelaten

Niet juist is, dat krachtens het ontwerp van wet de Minister van Sociale Zaken bemoeienis heeft met de regeling van de arbeidsvoorwaarden van het personeel van de bedrijfsverenigingen. Dit is in artikel 27 uitdrukkelijk overgelaten aan de S.V.R., evenals de goedkeuring van de arbeidsvoorwaarden van het personeel der bedrijfs- en productschappen behoort tot de bevoegdheden van de S.E.R.

De nauwe band tussen de S.V.R. en het C.A.K. maken het naar het oordeel van de ondergetekenden noodzakelijk, dat ten aanzien van de goedkeuring van de arbeidsvoorwaarden van de directie en het personeel van het C.A.K. een overeenkomstige regeling wordt getroffen als ten aanzien van het personeel van de S.V.R.

Omtrent de huns inziens wenselijke wijze van samenstelling van de S.V.R. hebben de ondergetekenden hun zienswijze reeds gegeven in paragraaf 11 van deze memorie. Zij menen met betrekking tot de dienaangaande in punt 20 van het Voorlopig Verslag gemaakte opmerkingen daarnaar te mogen verwijzen.

Het ontmoet bij de ondergetekenden geen bezwaar de algemene verzamelbepaling van artikel 53 te doen vervallen.

Uitzonderingsposities.

21. Met belangstelling hebben de ondergetekenden kennis genomen van de beschouwingen van vele leden omtrent de organisatie van de sociale verzekering in die sector van het maatschappelijk leven, welke de gezondheidszorg en de religieuze, geestelijke en maatschappelijke belangen, — de z.g. geestelijke sector, — omvat. Zij zijn met de hierbedoelde leden van oordeel, dat dit onderwerp slechts zijdelings met het wetsontwerp in verband staat. Evenmin als de overige in het Voorlopig Verslag bedoelde leden hebben de ondergetekenden er dan ook behoefte aan thans op dit vraagstuk diepgaand in te gaan. Het is hierbij van belang, dat de vorenbedoelde vele leden zelf reeds erkennen, dat in het voorliggende wetsontwerp wordt beoogd samenwerking in publiekrechtelijk verband ten aanzien van stoffelijke belangen en dat het niet onmogelijk moet worden geacht de ook in de z.g. geestelijke sector aanwezige materiële belangen, met name die op het gebied der sociale verzekering, gezamenlijk te behartigen. Deze leden wijzen er dan echter op, dat zij een zelfde mogelijkheid zien bij de ambtenaren: de stoffelijke groepsbelangen van overheidsambtenaren kunnen, zo zeggen zij, worden „losgevoerd” van hun andere belangen. Vooralnog, zo gaan zij voort, is de overheid aan zulk een scheiding van belangen niet toe.

In dit verband merken de ondergetekenden op, dat voor zover de hierbedoelde leden hierbij de uitvoeringsorganisatie op het oog hebben, zij toch wel voorbij zien, dat de eerste ondergetekende in zijn beschikking van 31 December 1949, waarbij het bedrijfs- en beroepsleven in onderdelen wordt verdeeld, uitdrukkelijk ook onder punt 24 de overheidsdiensten heeft genoemd. In dezelfde beschikking waaromtrent ingevolge artikel 16, lid 1, der Werkloosheidswet, de Stichting van de Arbeid is gehoord, wordt onder punt 23 als onderdeel genoemd de „gezondheid, geestelijke en maatschappelijke belangen”. Als behorend tot dit onderdeel worden o.m. genoemd de ziekenhuizen, instellingen en inrichtingen voor de behartiging van geestelijke gezondheidsbelangen, kerkgenootschappen, kloosterorden, congregaties, zending, missie en instellingen en inrichtingen voor maatschappelijke zorg en maatschappelijk werk. Het is niet gebleken, dat hiertegen overwegende principiële bezwaren bestaan. Voor zover de hierbedoelde leden in dit verband zelf de Werkloosheidswet in hun beschouwingen betrekken geschiedt dit op zuiver praktische overwegingen, immers op grond van de te betalen premie en niet op grond van principiële bedenkingen. Het hier bedoelde betoog van vele leden heeft dan ook verder betrekking op de kring der verzekerden ingevolge de verzekeringswetten. Nu de kring van de verzekerden bij dit wetsontwerp niet aan de orde is, menen de ondergetekenden het thans bij de vorenstaande opmerkingen te mogen laten.

ARTIKELEN

Artikel 2. Zoals zij in het algemeen gedeelte van deze memorie (§ 12) reeds hebben te kennen gegeven, kunnen de ondergetekenden zich er mede verenigen, dat de Sociale Verzekeringsraad niet rechtstreeks bij de uitvoering van de sociale verzekering wordt betrokken.

Dienovereenkomstig hebben zij artikel 2 in dier voege gewijzigd, dat de uitvoering van de wetten, welke de in artikel 2, eerste lid, genoemde takken van verzekering regelen, uitsluitend wordt gelegd in handen van de bedrijfsverenigingen. In dit verband dient ook artikel 67 (oud) te vervallen en artikel 46 te worden gewijzigd.

Tevens is — zulks kwam ook reeds in het algemeen gedeelte dezer memorie (§ 1) ter sprake — in de opsomming van de takken van verzekering in artikel 2, eerste lid, de ouderdomsverzekering komen te vervallen.

Zoals uit het algemeen gedeelte dezer memorie (§ 2) eveneens

blijkt, achten ook de ondergetekenden het juist de wettelijke ongevallen- en invaliditeitsverzekering in de opsomming van de takken van verzekering in het eerste lid van artikel 2 te handhaven.

De kwestie van het leggen van een nauwere wettelijke band tussen de Sociale Verzekeringsraad en de Sociaal Economische Raad werd reeds besproken in de §§ 1, 7 en 11 van het algemeen gedeelte dezer memorie. De ondergetekenden menen hier ter plaatse te kunnen volstaan met naar die plaatsen te verwijzen.

De redactiewijzigingen van het tweede lid van artikel 2 beogen buiten twijfel te stellen, dat niet een gedeelte van het werkgebied van een bedrijfsvereniging naar een publiekrechtelijk bedrijfsorgaan kan overgaan, doch dat deze overdracht het gehele werkgebied van de betrokken bedrijfsvereniging dient te omvatten. Op deze wijze wordt voorkomen, dat romporganen met een te klein draagvlak ontstaan en ongewenste risico-selectie optreedt.

De ondergetekenden achten het niet gewenst het uitlokken van een algemene maatregel van bestuur, als bedoeld in artikel 2, tweede lid, ook afhankelijk te stellen van een daartoe strekkend verzoek van een bedrijfsvereniging. Het bedrijfsleven, georganiseerd in het bedrijfsschap, dient zelf de wens tot zulk een uitbreiding van zijn taak tot uitdrukking te brengen. Het ware niet juist, indien een bedrijfsschap door het initiatief van een bedrijfsvereniging zich een taak zou zien toegewezen, welke het eventueel niet of nog niet zou begeren.

Artikel 4, Artikel 8 (oud), Artikel 9 (oud), Artikel 10 (nieuw 8), Artikel 11 (nieuw 9), Artikel 64 (nieuw 61). Met het oog op de uitvoering van de ouderdomsverzekering, welke aanvankelijk gedacht is als een algemene volksverzekering, waren in het wetsontwerp verschillende bepalingen opgenomen over personen, die noch werkgever, noch arbeider zijn. Nu de ouderdomsverzekering uit het ontwerp verwijderd wordt, dienen de artikelen 4, vierde lid, 10 (nieuw 8), 11 (nieuw 9) en 64, derde lid (nieuw 61, derde lid), een wijziging te ondergaan en de artikelen 8 (oud) en 9 (oud) te vervallen.

Artikel 18 (nieuw 16). Het is niet de bedoeling door middel van dit artikel de bedrijfsverenigingen bij voortdurende te bedreigen met een „Damocleszwaard”. Toepassing van dit artikel als uiterste middel alvorens tot intrekking der erkenning wordt overgegaan zal slechts kunnen geschieden, indien alle vormen van redelijk overleg tot geen resultaat hebben geleid en nadat de Sociale Verzekeringsraad, die belast is met het toezicht op de bedrijfsverenigingen en die vermoedelijk in eerste instantie heeft kennis genomen van de ingediende klachten en van de ontstane moeilijkheden, zal zijn gehoord. De ondergetekenden hebben er dan ook geen bezwaar tegen in dit artikel in te voegen „de Sociale Verzekeringsraad gehoord”.

In de Werkloosheidswet komt, zoals in het algemene deel dezer memorie reeds is opgemerkt, een overeenkomstige bepaling voor (artikel 23, zesde lid, tweede volzin). Het ontgaat de ondergetekenden, waarom deze bepaling in het onderhavige wetsontwerp bezwaren zou ontmoeten, terwijl bij de behandeling van de Werkloosheidswet tegen de overeenkomstige bepaling geen bezwaar is ingebracht.

Een uitvoerige toelichting op deze bepaling, welke voortvloeit uit het verplichte karakter van de bedrijfsverenigingen, is bezwaarlijk te geven, aangezien met de verplichte vakbedrijfsverenigingen nog geen ervaring is opgedaan. Wel heeft het bestuur van het Algemeen Werkloosheidsfonds zich verenigd met een ontwerp-algemene maatregel van bestuur op grond van genoemd artikel 23, zesde lid, welke het mogelijk maakt tegenover bedrijfsverenigingen, die in strijd met de wet uitkeringen toekennen ten laste van het Algemeen Werkloosheidsfonds, maatregelen te treffen, zonder dat deze gedragingen nu al direct tot intrekking der erkenning behoeven te leiden.

Artikel 19 (nieuw 17). In het algemeen gedeelte dezer memorie is reeds uiteengezet, waarom de afdelingskassen naar het oordeel van de ondergetekenden een plaats in het onderhavige ontwerp van wet behoren te hebben. Overigens ontmoet het geen bezwaar de laatste zin van lid 2, alsmede lid 6 van dit artikel te doen vervallen.

Artikel 25 (nieuw 23.) De ondergetekenden hebben in het algemeen gedeelte van deze memorie (§§ 16—19) uitvoerig uiteengezet, welke overwegingen hen er toe hebben geleid, in dit ontwerp een Centraal Administratiekantoor op te nemen. Zij hebben zich na gezette overweging van de opmerkingen, welke in het Voorlopig Verslag te dezen aanzien zijn gemaakt, bereid verklaard de bevoegdheid van de bedrijfsverenigingen, om de administratie van een of meer takken van verzekering zelfstandig te voeren, in het eerste lid van dit artikel voorop te stellen. Van deze bevoegdheid kan de bedrijfsvereniging gebruik maken onder goedkeuring van en zo nodig onder

voorwaarden, te stellen door de Sociale Verzekeringsraad. Teneinde te voorkomen, dat de goedkeuring van de Sociale Verzekeringsraad te gemakkelijk zou worden geweigerd, is de bepaling, voorkomende in het derde lid van artikel 25 (oud), gehandhaafd.

Het behoort naar de zienswijze van de ondergetekenden tot de taak van de Sociale Verzekeringsraad de uitvoering van de verzekeringen door de verschillende bedrijfsverenigingen zo nodig te coördineren. In dit verband is het nodig, dat ook ten aanzien van de administratie van de bedrijfsverenigingen, welke zelfstandig haar administratie voeren, voorschriften kunnen worden gegeven, welke strekken tot een efficiënte inrichting van die administratie en welke zo nodig de administratie van de bedrijfsverenigingen met die van het Centraal Administratiekantoor coördineren.

In het tweede lid van het nieuwe artikel 23 wordt bepaald, dat de administratie van een bedrijfsvereniging, die haar administratie niet zelfstandig voert, bij uitsluiting wordt gevoerd door een door de Sociale Verzekeringsraad op te richten en te beheren Centraal Administratiekantoor. Naar de mening van de ondergetekenden dient voorkomen te worden, dat meerdere organen zich belasten met het voeren van de administratie ten behoeve van de bedrijfsverenigingen.

In het derde lid van het nieuwe artikel 23 is overeenkomstig de zienswijze van vele leden, aan het woord in § 16 van het Voorlopig Verslag, het uitreden van een bedrijfsvereniging uit de centrale administratie aan zekere beperkingen gebonden.

In het vierde lid zijn de redenen, welke kunnen leiden tot het intrekken van de goedkeuring tot het zelfstandig voeren van de administratie, opgesomd, terwijl in het vijfde lid is bepaald, dat tegen een weigering of intrekking van de goedkeuring om zelfstandig de administratie te voeren een bedrijfsvereniging voorziening kan vragen aan de Minister van Sociale Zaken.

Artikel 26 (nieuw 24). Met de in de derde alinea aan het woord zijnde vele leden zijn de ondergetekenden van oordeel, dat de benoeming van de directie van het Centraal Administratiekantoor dient te geschieden door de Sociale Verzekeringsraad, die ook met de oprichting en het beheer van het Centraal Administratiekantoor belast dient te zijn. Zoals zij in het algemeen gedeelte (§ 15) hebben medegedeeld, ontmoet het bij hen bezwaar om de Federatie van Bedrijfsverenigingen een omschreven plaats in het ontwerp van wet te geven. Het bedrijfsleven is in die mate in de Sociale Verzekeringsraad vertegenwoordigd, dat de invloed van het bedrijfsleven op de gang van zaken bij het Centraal Administratiekantoor voldoende is gewaarborgd.

Naar aanleiding van de opmerking van vele andere leden, die een oplossing zouden willen zoeken in een andere samenstelling van de Sociale Verzekeringsraad — nl. benoeming door de Sociaal-Economische Raad op voordracht van de bedrijfsverenigingen, terwijl daarbij de onverenigbaarheid van het lidmaatschap van de Sociale Verzekeringsraad met dat van het bestuur ener bedrijfsvereniging zou moeten vervallen — mogen de ondergetekenden verwijzen naar hetgeen zij dienaangaande in § 11 van deze memorie hebben opgemerkt.

In verband met de omstandigheid, dat de goedkeuring door de Minister van Sociale Zaken van de arbeidsvoorwaarden van de directie en het personeel van het Centraal Administratiekantoor is vereist, is inschakeling van het College van Rijksbemiddelaars overbodig.

Het vierde lid van artikel 26 (oud) is in hier voege gewijzigd, dat de Sociale Verzekeringsraad regelen zal stellen omtrent samenstelling en bevoegdheden van de in dit lid bedoelde commissies van bijstand. Het lijkt de ondergetekenden niet nodig hierbij de Sociaal-Economische Raad te betrekken.

Artikel 25 (nieuw). Naar de mening van de ondergetekenden dient het Centraal Administratiekantoor een centrale klapper aan te houden van de werkgevers, alsmede aantekening te houden, bij welke bedrijfsvereniging een werkgever is aangesloten. Het is gewenst deze taak van het Centraal Administratiekantoor nadrukkelijk in de wet vast te leggen. Hiertoe strekt het nieuwe artikel 25.

Artikel 27 (nieuw 26). In artikel 27 (laatste zin) is aansluiting gezocht bij de Wet op de Bedrijfsorganisatie. Evenals de regeling van de arbeidsvoorwaarden van het personeel van product- en bedrijfsschappen onderworpen is aan de goedkeuring van de Sociaal-Economische Raad, dient de overeenkomstige regeling voor het personeel van de bedrijfsverenigingen onderworpen te zijn aan de goedkeuring van de Sociale Verzekeringsraad. Het verdient naar de mening van de ondergetekenden daarom geen aanbeveling in dit artikel de Sociale Verzekeringsraad te vervangen door het College van Rijksbemiddelaars.

Artikel 28 (nieuw 27). In hoeverre dit artikel, zoals het thans luidt, in de toekomst toepassing zal behoeven te vinden, dient te worden afgewacht. Het artikel moet gezien worden als een veiligheidsklep om, zo nodig, eventuele nadere uitvoeringsregelen te kunnen stellen. Het ontmoet geen bezwaar in het artikel uitdrukkelijk vast te leggen, dat, alvorens nadere regelen te stellen, de Minister vooraf de Sociale Verzekeringsraad moet horen.

Artikel 33, lid 2 (nieuw 32, lid 2). Dit tweede lid is ontleend aan artikel 190 van de Gemeentewet en artikel 76 van de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid, *Staatsblad* 1933, Nr. 598. Artikel 62 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie bepaalt in andere bewoordingen zakelijk hetzelfde. Het kan van betekenis zijn bij de vernietiging van een besluit, dat in zijn gevolgen ten dele strijdt met het algemeen belang, de gevolgen, die hiermede niet strijden, in stand te houden.

Artikel 36 (nieuw 35) en artikel 37 (nieuw 36). Volstaan moge worden met een verwijzing naar § 11 van het algemeen deel dezer memorie.

Artikel 42 (nieuw 41). Verwezen moge worden naar de tweede alinea van § 20 van het algemeen gedeelte.

Artikel 42 (nieuw). Ingevoegd is een artikel, waarbij aan de Sociale Verzekeringsraad de verplichting wordt opgelegd aan de Sociaal-Economische Raad alle gewenste inlichtingen te verschaffen.

Artikelen 48, 49 (oud) en 50 (oud). Voor de gewijzigde redactie van artikel 48 en het doen vervallen van de artikelen 49 en 50 zij verwezen naar § 11 van het algemeen deel dezer memorie.

Artikel 54 (nieuw 51). In verband met het feit, dat de Sociale Verzekeringsraad geen taak meer heeft bij de uitvoering van de wetten, waarbij de in artikel 2, eerste lid, genoemde takken van verzekering zijn geregeld, dient dit artikel gewijzigd te worden. In het eerste lid wordt thans bepaald op welke wijze in de kosten van de Sociale Verzekeringsraad wordt voorzien. Omdat de Sociale Verzekeringsraad niet alleen toezicht uitoefent op de bedrijfsverenigingen, bedoeld in Hoofdstuk II van deze wet, doch o.a. ook op de bedrijfsverenigingen, bedoeld in de Land- en Tuinbouwongevallenwet 1922 en op de Rijksverzekeringsbank (zie de artikelen 66 (nieuw) en 67 (oud 72), dienen de kosten van de Sociale Verzekeringsraad over al deze organen te worden omgeslagen.

Het tweede lid, waarin wordt bepaald, dat de bedrijfsverenigingen belast worden met de door het Centraal Administratiekantoor te haren behoefte gemaakte kosten, spreekt voor zich zelf.

Het derde lid bevat een regeling inzake omslag over alle bedrijfsverenigingen van de kosten, welke het Centraal Administratiekantoor maakt met betrekking tot werkzaamheden, welke dienen voor de verzekering in het algemeen.

Artikel 63 (nieuw 60). Dit artikel is slechts in zoverre gewijzigd, dat de mogelijkheid is geopend, dat de bestaande uitvoeringsorganen in de overgangperiode eventueel slechts een gedeelte van de taak van het Centraal Administratiekantoor overnemen.

Artikel 64 (nieuw 61). Toegevoegd is een zesde lid, hetwelk de organen, die krachtens artikel 63 (nieuw 60) voor de werkzaamheden van het Centraal Administratiekantoor werden ingeschakeld, voor de toepassing van dit artikel op één lijn stelt met het Centraal Administratiekantoor.

Artikel 68 (oud). In verband met de getroffen regeling van verdeling van werkzaamheden tussen de Sociaal-Economische Raad en de Stichting van de Arbeid komt het overbodig voor de Stichting van de Arbeid anders dan door middel van artikel 139 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie te horen. Mitsdien kan dit artikel gevoeglijk vervallen.

Artikel 66 (nieuw). Bij de toelichting op artikel 72 (nieuw 67) is reeds opgemerkt, dat het in het voornemen lag ten aanzien van de Raad van Toezicht, bedoeld in artikel 11 van de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid, *Staatsblad* 1933, Nr. 598, bij een nader in te dienen ontwerp van wet de nodige voorzieningen te treffen. Bij nadere overweging komt het de ondergetekenden gewenst voor hierin reeds bij het onderhavige wetsontwerp te voorzien. Daartoe strekt artikel 66 (nieuw), waarbij de taak en de bevoegdheden van de Raad van Toezicht bedoeld in artikel 11 van de Wet op de Rijksverzekeringsbank en de Raden van Arbeid, *Staatsblad* 1933, Nr. 598, overgaan op de Sociale Verzekeringsraad.

Bij deze Memorie zijn als bijlagen gevoegd een gewijzigd ontwerp van wet, alsmede een vergelijking tussen de oorspronkelijke en de

gewijzigde tekst van het ontwerp van wet, waarin de wijzigingen met een zwarte kantlijn zijn aangegeven.

De Minister van Sociale Zaken,

A. M. JOEKES.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken (Arbeid),

A. A. VAN RHIJN.

De Minister van Binnenlandse Zaken,

J. H. VAN MAARSEVEEN.

1679 11

ONTWERP VAN WET

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de huidige regeling betreffende de uitvoeringsorganisatie der sociale verzekering te herzien;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze wet verstaat onder:

- „Onze Minister”: Onze Minister, met de uitvoering dezer wet belast;
- „bedrijfsvereniging”: een bedrijfsvereniging, als bedoeld in Hoofdstuk II;
- „Sociale Verzekeringsraad”: de Sociale Verzekeringsraad, bedoeld in Hoofdstuk III;
- „Sociaal-Economische Raad”: de Sociaal-Economische Raad, bedoeld bij de Wet op de Bedrijfsorganisatie.

Artikel 2

1. De bedrijfsverenigingen zijn, voor zover die uitvoering bij of krachtens de wet niet aan anderen is opgedragen, belast met de uitvoering van:

- de wettelijke ongevallenverzekering;
- de wettelijke ziekengeldverzekering;
- de wettelijke invaliditeitsverzekering;
- de wettelijke kinderbijslagverzekering;
- de wettelijke wachtgeld- en werkloosheidsverzekering.

2. Bij algemene maatregel van bestuur kan op verzoek van een hoofdbedrijfschap of een bedrijfschap, bedoeld bij de Wet op de Bedrijfsorganisatie, worden bepaald, dat de taak en de bevoegdheden van een bedrijfsvereniging, haar opgedragen of toegekend bij of krachtens deze wet of de wetten, welke de in het eerste lid, onder *a* tot en met *e* genoemde takken van verzekering regelen, voor een onderdeel van het bedrijfs- en beroepsleven, bedoeld in artikel 3, worden uitgeoefend door dat hoofdbedrijfschap of bedrijfschap. Het bepaalde in de vorige volzin vindt overeenkomstige toepassing ten aanzien van een lichaam, dat op grond van artikel 110 van de Wet op de Bedrijfsorganisatie door deze hoofdbedrijfschappen of bedrijfschappen is ingesteld.

3. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het vorige lid, kunnen met betrekking tot de uitoefening van de daarbedoelde taak en bevoegdheden van een hoofdbedrijfschap of een bedrijfschap, bedoeld bij de Wet op de Bedrijfsorganisatie of van een lichaam, ingesteld op grond van artikel 110 dier wet, nadere, van deze wet, van de wetten, welke de in het eerste lid, onder *a* tot en met *e*, genoemde takken van verzekering regelen of van de Wet op de Bedrijfsorganisatie afwijkende regelen worden gesteld. Zodanige algemene maatregel van bestuur vervalt, indien niet binnen zes maanden na zijn inwerkingtreding met betrekking tot de bepalingen, waarin is afgeweken van deze wet, van de wetten, welke de in het eerste lid, onder *a* tot en met *e* genoemde takken van verzekering regelen of van de Wet op de Bedrijfsorganisatie, een wetsontwerp tot zijn bekrachtiging is ingediend.